

Déli Hírlap

A hátsági magyarság napilapja, mely a kora reggel órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével

Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

TIMIȘOARA

L. Bratianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28—10.

Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

Anglia sorsdöntő órái

A brit világbirodalom még sohasem élt meg oly vesztértes időköt, még sohasem fenyegette oly végzetes veszedelem, mint most. Az anyaország sorsa forog kockán, mely mindaddig sikerrel védte meg előkelő elszigeteltségét az évezredek viharában. Anglia ellen készül nagy döntő támadás és ha ez a támadás sikerül, úgy megvan pecsételve a brit világbirodalom sorsa is, összeomlik a határtalan kiterjedésű, páratlanul gazdag politikai építmény. Európa kvalakulása idején ért meg hasonló sorsot a magányos sziget, midőn Caesar leigázta Galliát és Krisztus előtt 51-ben Britanniát is elfoglalta. Csak Krisztus után 411-ben hagyták el a római légjók a szigetet, midőn Alarik, a nyugati gótok királya, Rómát elfoglalta. 1066-ban még egyszer a normannok arattak elhatározó győzelmet a csatornán túl, ezután azonban sohasem hatolt be többé idegen hatalom Angliába.

Amerika felfedezése és Vasco de Gama indiai utazása nyomán keletkezett azután Anglia igazi világhatalmi útja. Csakhamar megalakult az angol keletindiai társaság és ezzel a ténnyel megalapozódott a későbbi indiai császárság. Anglia gazdasági hatalmát minden világrészre kiterjesztette, majd midőn Napoleonnal szemben is megnyerte a trafaigári csatát, európai ügyekben is övé lett a döntő szó. Anglia uralkodott a tengereken és ezzel uralmi szerepet kapott mindentű a szárazföldön is; az utóbbi évszázad történelme már az angol politika jegyében zajlott és mind újabb területi és gazdasági sikereket jelentett a brit világbirodalom hatalmi aspirációi számára. Ezt az uralmi helyzetet nem változtatta meg, sőt oreghitette a legutóbbi világháború, amidőn Lloyd George a birodalom minden erőit egyesítette és példátlan kitarással ezen erőfeszítéseket a végső győzelemre vitte.

Kétségtelen, hogy az elmúlt háború folytatását illetően a makacs és elszánt Lloyd Georget illeti a főérdem, mert neki sikerült már-már csüggedő népet a végső erőfeszítésekre ösztönözni. Annál érdekesebb ennek az államférfiúnak a mostani állásfoglalása, midőn a kiengesztelődés szellemében igyekszik visszafordítani a vágató végzet kerekét. Hitler beszéde után azonnal felkereste a királyt, hogy a békés megoldás módjaitól beszéljen vele Lloyd George, az elmúlt háború legfőbb spirítus rectora, ebben a helyzetben tehát éppen ellenkező véleményen van és ebben a véleményben, amint a telekből látható, igen sokan oszkoznak vele. Magyararadt Anglia nem veheti fel a harcot a siker reményével, sőt katasztrófa fenyegeti, ha vállalja a támadást, amely az egész világbirodalom főúterét egyetlen vágással éimetszheti.

Sorsdöntő órákat él Anglia és vele együtt azok a határtalan területek, amelyek hozzátartoznak. Most rövid idő alatt elől minden, mert csakhamar elkövetkezik a tettek ideje. Jóságos haláttalan, sőt komolytalan dolog. Mert az előjövendő idők alakulását nem lehet előrelátni. Nem lehet azt előre meghatározni, amit e pillanatban még a legbeavatottabbak sem tudnak. Nem tudjuk tehát megállapítani, hogy borzalmas összecsapást tartogat-e számunkra a végzet, vagy utolsó pillanatban nem a békés átlátás kerekedik-e fölül? Mi azonban mégis hiszünk ebben a kiengesztelődést teremtő végső pillanatban. Nemcsak azért hiszünk, mert ily megoldás megmentené egy újabb kimondhatatlan vérfürdőtől a vivő népeket, hanem hiszünk benne az angol politikai psziché természeténél fogva is.

Az angol politika — gyarmatpolitikai múltjából láthatjuk — mindig hajlandó volt kiegyezésre, engedményekre, ha azok megvalósí-

tását sürgette a történelmi óra. Így lettek gyarmatokból dominiumok, dominiumokból dominionok, így nyertek népek mind nagyobb szabadságokat, sőt úgyszólván teljes függetlenséget, ha így parancsolta azt a fejlődés kérelmetlen logikája. Most azonban végtelenül nagyobb a tét. Az anyaország, az egész brit biro-

dalom léte forog kockán. A hamleti kérdés tohul fel: lenni, vagy nem lenni? És ha az elmúlt háború legfőbb mozgatója, Lloyd George is a békés kiegyezésben látja a fennmaradás zálogát, úgy jogunk van elhinni, hogy ez a fordulat is nagyon komolyan lehetséges.

(Flaneur.)

Lloyd George békeakciója

Churchill tanácskozásra hívta meg de Valerat

Ötnegyed órán át tárgyalt
Hitler Ciano gróffal

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Rómából érkezett közlés San Sebastianon át az angol fővárosból arról számol be, hogy Hitler beszédének meghallgatása után Lloyd George azonnal kihallgatáson jelent meg VI. György királynál. Úgy tudják, hogy az ősz politikus az angol parlament titkos ülésre való összehívását kérte.

Ezzel kapcsolatban olyan tudósítások érkeznek még Londonból, hogy ott három politikai álláspont küzd egymással:

1. Az első álláspont hívei Churchill miniszterelnök vezetésével egyáltalában nem akarnak választ adni Hitler felhívására.

2. A második csoport azt vallja, hogy tájékozódni kell a tengelyhatalmaknál, milyen feltételek mellett lehetséges a tárgyalások megindítása.

3. A harmadik álláspont képviseli az angol nép nagy többségét, amely a háború azonnali befejezését követeli.

Stockholmból jelentik: A svéd lapok londoni jelentése szerint az angol fővárosban szombat óta a legkülönfélébb hírek terjedtek el és kétszeres erővel folynak a tanácskozások arról, hogy

Lloyd George Hitler birodalmi vezér beszédének meghallgatása után kihallgatást kért az angol királytól. Úgy tudják, hogy Lloyd George sikra szállt az irányban, hogy kezdjenek békétárgyalásokat a tengelyhatalmakkal.

Hír szerint a windsori herceg is hasonló álláspontra helyezkedett abban a táviratban, melyet a királynhoz intézett. Londonban arról is beszélnek, hogy a City befolyásos körei szintén igyekeznek érvényesíteni befolyásukat, hogy az angol kormány legalább a békefeltételeket vegye vizsgálat alá. Híre jár annak is, hogy Lloyd George már 40 alsóházi képviselőt megnyert elgondolásai számára.

Felváltották Ironside tábornokot

A Giornale d'Italia úgy értesül Londonból, hogy Churchill és Ironside tábornok, az anyaországbeli angol csapatok főparancsnoka között ellentét merültek fel. Ennek következtében Ironsidek felmentették a főparancsnokság alól és a hadsereg élére lord Gort tábornok, a franciaországi volt expedíciós erők főparancsnoká-

nak mellőzésével Sir Allen Brooks tábornok került.

Stockholmból jelentik: A svéd lapok londoni tudósítói azt a feltűnést keltező hírt közlik, hogy Churchill angol miniszterelnök bizalmas tanácskozásra hívta meg De Valerat, az ir szabádalom elnökét és az ulsteri miniszterelnököt.

Ciano gróf olasz külügyminiszter hazaérkezett

Rómából jelentik: Ciano gróf, olasz külügyminiszter és kísérete vasárnap éjjel 0 óra 45 perckor Berlinből jövet megérkezett Rómába. A pályaudvaron a külügyminisztert Pavolini olasz nemzetnevelésügyi miniszter és Borghese herceg, Róma kormányzója, valamint az állami főméltóságok és a római német nagykövetség tagjai fogadták.

Berlinből jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter Berlinből való távozása előtti este díszvacsorán vett részt, amelyet Göring főtábornagy rendezett. Az estélyen megjelent Ribbentrop külügyminiszter, a kormány, a párt és a hadsereg számos tagja.

**A BERLINI LÁTOGATÁS KIMELYITETTE
A TENGYELHATALMAK BARÁTSÁGÁT**

Berlinből jelentik: Stefani: Hitler és Ciano gróf olasz külügyminiszter közötti megbeszélés ötnegyed órát tartott és azt az olasz sajtó élen-

ken kommentálja. A római lapok kiemelik, hogy ez a találkozó újabb bizonyítéka annak a szoros kapcsolatnak, amely a tengely két hatalma között fennáll. A Voce d'Italia megemlíti, hogy ez a megbeszélés egyenes folytatása volt a közelmúltban lefolyt berlini és müncheni tárgyalásoknak. Ez a találkozó éppen olyan szíves légkörben folyt le, mint valamennyi, ami különben is jellemzi a Berlin és Róma közti kapcsolatokat. A tengely nagy győzelme után az első felmerülő kérdés Európa újjáépítésének már most történő megkezdése, vagy a háború minél előbbi befejezése.

A Messagero felteszi a kérdést, hogy mi értelme van, hogy Anglia tovább folytassa a háborút. A tengelyhatalmak katonai és gazdasági helyzete annyira szilárd, hogy legyőzésük kizárt dolog. Angliának semmi reménye nem lehet, hogy egy újabb konfliktus segítségére lenne. A Németország és Oroszország közötti viszony

végleges rendezése lehetetlenné tesz Európában egy újabb konfliktust. Ha a brit nép szabadon nyilvánítható véleményét, a háború azonnal befejeződik, miután azonban a brit kormány megakadályozza a szabad vélemény nyilvánítá-

sát, valószínű, hogy a háború tovább folytatódik. A Popolo di Roma azt írja, hogy egész Európa a tényleghez igazodott, amely a végső csapást készült mérni Angliára.

amely a következőképpen hangzik:

Német harci repülőgépek július 20-án Dél- és Délkelet-Anglia repülőtereit, raktárait, kikötőberendezéseit, ipartelepeit és kikötőit, valamint Newcastle ipartelepeit nagy sikerrel bombázták. A bombák mindenütt rombolásokat és tüzeket okoztak. Német repülőgépek a csatornában haladó angol hajókaravánokat bombázták. Egy cirkáló, valamint egy torpedóromboló megsérült. Ellenséges repülőgépek ismét megkísérelték, hogy éjszaka behatoljanak német területre. Nyolc ellenséges repülőgépet a német vadászgépek és légharító tüzérség lelőttek, egy ellenséges repülőgépet pedig Rotterdam feletti légűjtja alkalmával lőttek le. Az ellenséges repülőgépek megtámadtak egy kis várost Északnémetországban, hét polgári személy meghalt. Itt kilenc ellenséges repülőgépet lőtünk le. Angol repülőgépek támadást kíséreltek meg az egyik német kikötő ellen, de a vadászgépek ezt meghiúsították. Az ellenség összes vesztesége 22 repülőgép volt, míg öt német gép eltűnt.

Németország nem az angol nép ellen harcol

Rómából jelentik: Az olasz lapok hétfő reggeli számai is Hitler beszédével foglalkoznak, amely az olasz lapok megállapítása szerint leszögezi, hogy a tengely tevékenysége és ennek nyomán a két európai forradalom nem irányul az angol-szász nép ellen, hanem csupán a mai kisangliai csoport ellen, amely az egész világot ki akarja használni. Ilyen forradalom — írják az

olasz lapok — már volt egyszer a történelemben, amikor az Egyesült Államok az angolok kihasználta gyarmatokat ellen léptek fel 1776 július 4-én. Az olasz sajtó gúnyosan emlékezik meg az úgynevezett demokratikus angol politikáról, amely nem egyéb, mint az emberiség teljes rabizolgasorsban tartása.

Amerikai lapok elismerése Hitler pénteki beszédéről

Sanghaiból jelentik: Az itt megjelenő amerikai lapok a legnagyobb elismerés hangján írják Hitlernek a birodalmi gyűlésen elmondott beszédéről. Anglia — írják ezek a lapok — csak megegyezéssel intézheti el számára kedvező formában a függő kérdéseket és Hitler emberiségére módot nyújt e pillanatban a további vérontások elkerülésére. Ha Angliában győz a jón az és a megértés és ha ezáltal az európai háború befejeződik, a Távolkeleten fennálló összes függő problémák is békés elintézésre nyerhetnek.

PETAİN: A NEMZETI EGYSÉG ÉLŐ SZIMBÓLUMA

Clermont Ferrandból jelentik: A nagy francia társadalmi egyesületek és a francia amerikai társaság az 1940. június 21-én kötött fegyverszüneti alkalmából, emlékkönyvet adott ki, amelynek előszava Petain tábornagy személyével foglalkozik.

Franciaország Petain személyében a nemzeti egység élő szimbólumát látja — olvasható a könyv előszavában — és a tábornagy így valóban minden nemzeti réteg erejére támaszkodhat.

A tábornagnak az a négy felhívása, amelyet június 16-án, 20-án, 23-án és 25-én intézett a francia néphez, olyan történelmi jelentőségű, hogy felőli mindazokat a francia problémákat, amelyek a nagy világháború befejezésétől a mostani háborúban bekövetkezett fegyverszünetig felmerültek. Petain felismerte az összeomlás okait, feltárta a múlt hibáit és megmutatta Franciaországnak, hogy csak az új szellem és a köz érdekeiben történő új államvezetés biztosíthatja a francia állam fennmaradásának folytonosságát, ahol magánérdektől mentes, csak a hazáért dolgozó, gyűlölet és pártszenvetély nélküli férfiak működnek a közös érdekében.

Vichyből jelentik A francia vámörök ismét átvették szolgálatukat a francia-belga határon.

A FRANCIA GYARMATOK TOVÁBBRA IS ELLENÁLLNAK?

Rómából jelenti a Stefani: A Voce d'Italia tuniszi levelezője írja: Az északafrikai francia birtokon különös dolgokat lehet észlelni.

Az ott lakó franciák, valamint a francia hatóságok abban a meggyőződésben élnek, hogy az északafrikai birtokok függetlenek az anyaországtól és a német-francia, illetve német-olasz fegyverszünet nem érinti a gyarmatok jogait. Kiemeli a lap, hogy az északafrikai francia haderők érintetlenek maradtak és háború nélkül ezeket a francia birtokokat nem lehet elfoglalni. Szó sincs az ottani francia katonaság leszereléséről, másrészt azért sem, mert a helyi katonai hatóságok Vichyből kánnak utasításokat és a Petain-kormány ellenállásra serkentik őket.

Ez a tény annál inkább tűrhetetlen — folytatja az olasz lap —, mert a változatlan tuniszi és

Százezer ember dolgozik a francia vonatok helyreállításán

Vichyből jelentik: Pietri francia közlekedésiügyi miniszter vasárnap este rádióbeszédet mondott. Ennek során kijelentette, hogy a háború alkalmával tönkrement vasúti hálózat rendezésére 100 ezer munkás dolgozik. Mindent elkövetnek, hogy a használhatatlanná vált több, mint 700 vasúti hidat a legrövidebb időn belül megjavítsák. A munkálatok nehezen haladnak előre, de a kormány azon van, hogy a vasúti közlekedést ennek ellenére a lehető leggyorsabb módon teljesen normalissá tegyék.

a többi északafrikai francia gyarmati helyzet miatt az ott élő olaszok tovább szenvednek.

A LA MANCHE CSATORNÁBAN MEGTÁMADTAK EGY ANGOL HAJÓKARAVÁNT

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállás közli: A német harci repülőgépek ismét támadást intéztek angol repülőterek, kikötői berendezések, olajraktárak és gyártelepek ellen. A támadások során robbanásokat és nagy tüzeket figyeltünk meg. A La Manche-csatornában egy hajókaraván ellen intézett légitámadásunk során sikerült elsüllyeszteni 1 olajszállító-hajót és 4 kereskedelmi gőzöst 40.000 tonna tartalommal. Ellenséges repülőgépek Észak- és Nyugat-Németország, valamint a megszállott területek ellen intéztek bombatámadást. A ledobott bombák azonban csak anyagi károkat okoztak. Haditengerészeti és vadászgépeink 1-1 repülőgépet lőttek le. Vasárnap az ellenség 8 repülőgépet vesztett, közülük egy nagyobb vízirepülőgépet is, míg 4 német repülőgép nem tért vissza kiindulási helyére.

HUSZONKÉT REPÜLŐGÉPET VESZTETEK VASÁRNAP AZ ANGOLOK

Berlinből jelentik: A DNB közli a véderő főparancsnokság hivatalos hatetéri jelentését,

Angol hajóvesztések a Földközi-tengeren

Rómából jelentik: A Stefani ügynökség közli az olasz főhadiszállás 43-ik számú hivatalos jelentését. Biztos forrásból származó jelentésekben kitűnik, hogy a július 8. és 13-ika között lezajlott légi és tengeri harcok következtében az Arel Royal angol repülőgépnyahajón és a Hood angol páncélos cirkálón kívül egy másik 31.000 tonnás angol csatahajó, egy 10.000 tonnás és egy 5.200 tonnás cirkáló is súlyosan megrongálódott. Ezeknek az angol hajóknak a legénysége is érzékeny veszteségeket szenvedett. Légharítóink tegnap lelőttek egy ellenséges repülőgépet, amely bombázni akarta egyik vadászrepülőgépünket. Ennek a tengerbe zuhant angol repülőgépnek a tisztjét egyik vízirepülő-

gépünk kimentette és foglyul ejtette. Észak-Afrikában újból bombáztuk Sidi Barant és több ellenséges támaszpontot kielégítő sikerrel. Kelet-Afrikában bombázás alá vettünk angol repülőgépeket és egyet közülük lelőtünk. Valamennyi repülőgép veszteség nélkül tért vissza kiindulási helyére. Az Asmara ellen intézett ellenséges légitámadás nem okozott kárt.

HALIFAX LORD BESZÉDE AZ UNIO NÉPÉHEZ

Londonból jelentik: Halifax angol külügyminiszter hétfőn este 20 óra 20 perckor a brit birodalom és az Egyesült Államok népéhez rádióbeszédet intézett.

Aranykönyvet adnak ki az országőrök

Sidorovici országőrőparancsnok rádióbeszède

Bucurestiből jelentik: Sidorovici Teofil országőrőparancsnok vasárnap este rádióbeszédet intézett az országőrökhöz és országőr leányokhoz. Elismeréssel szólt arról a hősiességről, mely az országőrök részéről a menekültek segélyezése és felkarolása terén megmutatkozott, de ugyanúgy megdicsérte azokat, akik a különböző közintézményeknél dolgoznak. Bejelentette, hogy az elmúlt eseményekben szereplő országőrökről

aranykönyvet fognak kiadni, majd arról is szót adott, hogy a jövő hónaptól kezdve még egy-ségesebb teszik az országőr intézményt. Önmaguk által választott parancsnokok vezetik majd ezután az országőröket és az ország fiatalosága előtt a legteljesebb mértékben megnyílik az érvényesülési lehetősége az állami életben. Sidorovici, a legfőbb országőr: a király éltetésével fejezte be beszédét.

A hollandiai német bíróságok megkezdik működésüket

Berlinből jelentik: A hollandiai megszálló csapatok parancsnoksága egész Hollandia területére életbe léptette a német büntető törvényeket. A különálló bíróságok német állampolgárok által elkövetett bűncselekmények ügyében, Hollandiában tartózkodó és Németországból elmenekült, vagy eltávozott állampolgárok felett és végül minden, Hollandiában tartózkodó polgár felett ítélik, tekintet nélkül állampolgárságá-

ra, ha a német állam, a német nemzeti szociálista párt ellen követ el bűncselekményt.

A most felállított bíróságok már a közeli jövőben több ügyet vesznek tárgyalásra. Így ítélni fognak ama 52 holland állampolgárnak ügyében, akik kijelentették, hogy nem ismerik el a német megszálló hatóságok illetékességét, mert ők nem Hollandiak, hanem a holland gyarmatoknak polgárai.

Churchill hat pontja az angol propaganda számára

Berlinből jelentik: A Nachtausgabe című lap foglalkozik londoni tudósítása nyomán azzal a 6 ponttal, amelynek alapján az angol propagandának Churchill utasítására dolgozni kell, nehogy az angol nép békeakarata megnyilvánulhasson.

1. A dominiumok miniszterelnökei már Churchill bevéde előtt parancsot kaptak, hogy rádióbeszédet mondjanak, amelyben biztosítják Churchillt az összes gyarmatok támogatásáról.

2. Ezek az intézkedések azt a célt szolgálják, hogy a világbirodalom népei előtt Anglia teljes harci felkészültségét plántálják a közvéleménybe. Veszélyről beszélni nem szabad és a német támadásokkal kapcsolatos következményeket sem szabad említeni.

3. Állandóan az Angliában uralkodó úgynevezett „szabadságot” kell dicsőíteni.

4. Nagy súlyt kell fektetni arra, hogy meggyőzzék a közvéleményt, mennyire rokonszenvezik az USA Angliával, bár ott csak a City által megfizetett destruktív sajtó áll Anglia mellett.

5. Foglalkozni kell Hitler beszédével abban az értelemben, ahogy azt Duff Cooper a sajtó képviselői előtt ismertette és pedig ki kell fejteni, hogy Hitler ki nem mondott feltételei halálosak Angliára.

6. Az angol újságoknak aza a lehetőséggel is foglalkozniuk kell, hogy Anglia forradalom előtt áll, ha hivatalos körei békét kérnének.

Ezek az angol propagandaágycsok — írja a Nachtausgabe — gyengék lesznek úgy a belföld, mint a külvilág előtt a felelősség fedezésére. Hitler Adolf az emberiségért fűtött államférfi előbb az értelemhez szólott, mielőtt Hitler Adolf a tábornok és a német haderő főparancsnoka rohamra indította volna a fegyvereket.

A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint az angol népnek fogalma sincs azokról a szenvedésekről és tragédiákról, amiket a háború folytatása jelenthet.

Mesterségesen hályogot illesztettek az angol közvélemény szemébe, nehogy tisztán láthassa a valóságot, előre megfontolt szándékkal titkolják el előtte mindazt a jajt és keserűséget, amit

a Szigetország totális megtámadása és környékén legyőzése jelenthet.

Halifax lord válasza Hitler beszédére

Londonból jelentik: Lord Halifax angol külügyminiszter ma rádióbeszédében felelt Hitler kancellár fékefelhívására.

Halifax külügyminiszter beszéde elején hangoztatta, hogy a kancellár a birodalmi gyűlésen mondott felhívásában

nem körvonalazta az általa kilátásba helyezett béke feltételeit

és arról sem nyilatkozott, hogy az elfoglalt területek visszanyerés-e régi önállóságukat.

— Hitler beszédében a félelem érzését igyekezett az angol közvéleménybe beplántálni — folytatta Halifax lord — és fenyegető szavak kíséretében helyezte kilátásba a fegyveres támadást. Jól tudjuk, hogy Anglia számára ez a nagy harc áldozatok követel, de eszményeinkért és olveinkért, minden áldozatot szívesen meghozunk. Elveink és ideáink minden áldozattal felérnek és

egyszerű történelmi kiváltságnak tartjuk, hogy ilyen elhivatást szabott ki számunkra a sors.

Ezt a harcot — ismerve annak következményeit is — addig nem hagyjuk abba, amíg Anglia szabadságát és az általános szabadságot nem biztosítottuk mindenek számára. Tudjuk, hogy

el fog következni az a nap, amikor Anglia a védkezésből támadásba megy át

és szent a hitem, hogy ezt a támadást soha nem fogja kudarc érni. Fegyverre fegyverrel válaszolunk és a bennünket érő csapásokkal szemben sorompóba állítjuk elszántságunkat. Biztos vagyok abban és egész Anglia meg van győződve róla, hogy bennünk nem fog senki csalódhatni.

Olasz lap a tengelyhatalmak egységéről

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia rámutat arra, hogy Németország és Olaszország szövetsége sohasem volt olyan bizalmas és szilárd, mint az utóbbi időben.

Az események tehát megcáfolták a demokráta országokban elterjedt jövendöléseket, hogy a két totális ország nem tudja majd összeegyeztetni érdekeit. Ezzel szemben az történt, hogy a demokráta szövetség még a háború tulajdonképpen befejezése előtt összeomlott.

Ez a szövetség valójában az önző pénzemberek

A francia kamara üléstermében közvetítették Hitler beszédét

Párisból jelentik: A francia parlament üléstermében pénteken történelmi esemény színe helye volt. Ezekből a padsorokból, amelyekben Reynaud hangzott a még nemrégben harc készségét és ahol egykor Clemenceau Németország elleni gyűlöletet diktálta, — pénteken este német katonatisztek és katonák izgalomtól reme-

spekulációja volt, akik azon fáradoztak, hogy hatalmukba kerítsék és hatalmukban tartsák az egész Európát. Az angol nép ma két lehetőség között választhat: a béke és a pusztító háború folytatása között.

Senki se ringassa magát abban az ábrándban, hogy Olaszország és Németország ereje nem elég a teljes győzelem kivívására.

Az elkövetkező eseményekért azonban egyedül Angliának kell vállalnia a felelősséget.

(Radór)

A párisi lakosság köszönete a német segélyakciónak

Párisból jelentik: A francia főváros 18-ik kerületéből a következő táviratot küldték a Párisban működő NÖF, a német segélyakció vezetőségéhez:

— A mozgósított francia állampolgárok, akik Páris 18. kerületben laknak, hiányoznak a háztűzhelytől. Ezeknek anyáik, feleségeik, gyer-

meik, valamint az ott lakó szegények és munkanélküliek a legmelegebb köszönetüket fejezik ki a német segélyakció vezetőségének, amely kenyérrrel és egyéb élelmiszerekkel látta el őket a szükség napjaiban. Ezt a figyelmet soha nem fogják elfelejteni.

(Radór)

NIVEA

Gondtalanul
napfürdőzni

ez gyorsan barnít!

NIVEA-CREME-OLAJ-DIÓ-OLAJ

Az új japán kormány névsora

Tokióból jelentik: A japán sajtó megállapítja, hogy Japán politikai körei a legnagyobb meglepéssel fogadták Konoye herceg új kormányát. A kormány tagjai között teljes az összhang és programjuk külpolitikában Japán jobb jövőjét, belpolitikában pedig a belső egység reális megteremtését célozza.

Konoye miniszterelnök előterjesztésére a japán császár a következő új kormányt nevezte ki: hadügyminiszter: Toyo tábornok, haditengerészeti miniszter: Yoshida tengernagy, külügyminiszter: Matzuoka, pénzügyminiszter: Kavata, közlekedéssügyi miniszter: Murata, kultúsz-miniszter: Hashida, népjóléti miniszter: Yashui, igazságügyminiszter: Kazamy, kereskedelemügyi miniszter: Kobayasi.

Bullit nagykövet nem tér vissza Franciaországba

Washingtonból jelentik: Bullit William, Amerika franciaországi nagykövetét Roosevelt tegnap a Fehér Házban ebédre látta vendégül. A nagykövet részletesen beszámolt az elnöknek a jelenlegi franciaországi helyzetről. Roosevelt közölte Bullittal, hogy egyelőre nem térhet vissza Franciaországba amerikai nagykövetként.

Amerika nem veszi át európai hatalom gyarmatának védnökségét

Newyorkból jelentik: Kuba kongresszusai megbízottja közölte a kubai német és francia nagykövetekkel, hogy a panamerikai kongresszuson nem kívánják Martinique szigetének amerikai protektorátus alá való helyezését. A kubai kongresszusai megbízott különben a sajtó előtt tett nyilatkozatában megállapította, hogy csupán az ellenséges és érdekelt propaganda beállításra terjesztte azt a hírt, mintha az amerikai államok bármelyik óceántúli európai gyarmatot protektorátus alá akarnák helyezni.

Németországot és Olaszországot nem érinti a balti államok beolvadása

Berlinből jelentik: A három balti állam ama elhatározásával kapcsolatban, hogy azok a Szovjetunióba való bekebelezésüket kérték, német illetékes helyen kijelentik, hogy

a birodalom szempontjából ez a kérdés a balti államok és a Szovjetunió külön ügye

és ez a birodalmat nem érdekli. A gazdasági összeköttetések tekintetében természetesen az új helyzetből adódóan újból szabályozni fogják ezeket Németország és a kérdéses három állam között.

Rómából jelentik: A balti államoknak a Szovjetbe történt beleolvadásával kapcsolatban olasz hivatalos helyen kijelentették, hogy ebben a kérdésben Olaszország nincs közvetlen érdekelve.

Kinevezte a Szentszék a szatmár váradai püspököt

Rómából jelentik: A szentszék Napholz Pál kolozsvári jezsuitarendi atyát Szatmár—váradai püspöknek nevezte ki Fiedler István helyére.

Huszonhét ujságíró vett részt a francia-német fegyverszüneti tárgyaláson

Hogyan indult meg a barátkozás a két bizottság között. — Német szakácsok löztek a franciáknak

Mindössze huszonhét vérbeli ujságírónak adatott meg, hogy a nagy háború legnagyobb eseményénél: a compiégnei fegyverszüneti tárgyalásoknál szemtanu lehessen.

UJSÁGÍRÓK SÁTORTÁBORA

A compiégnei erdőben állították fel az ujságírók sátrait. A huszonhét ujságíró a fegyverszüneti tárgyalások alatt ugyanis sátrortáborban élt. Igaz, ezek a sátrak a legnagyobb kényelemmel, sőt a legnagyobb leleményességgel voltak berendezve. A német vezéri főhadiszállás mellett szolgálatot teljesítő ujságírók sátrait már sokszor felszedték és új meg új helyen újból sokszor felállították. Ahogy a kis sátrortábor elkészült, már percek múlva üzemben volt a sátrortábor telefonközpontja, rádióállomása, képrádiója, sürgönyöző készüléke, film- és fényképlaboratóriuma, kézi könyv- és térképtára stb. Ebben az ujságíró táborban boszorkányos gyorsasággal folyt a munka és bár a huszonhét ujságíró több nemzetet képviselt, mégis mintha egy kis családot alkotott volna. A kollégák egymást váltogatták a munkában. Beosztották, hogy ki mikor lehet ébren és mikor kell aludnia, ki mikor tarthat szolgálatot és mikor ülhet le a fehér asztal mellé. A helyettesítési rendszer kitűnően meg volt szervezve. Az események ugyanis — főleg a francia fronton — olyan gyorsan peregtek, annyira volt a jelenteni, feljegyezni való, hogy a huszonhét főnyi ujságíró tábornak éjjel éppen anynyi dolga volt, mint nappal.

Hübner Paul compiégnei feljegyzései például igen érdekesek. Megírja, hogy a fegyverszüneti tárgyalásokon résztvevő német és francia kiküldöttek kezdetben katonai előírások, később azonban már a bajtársi érintkezés formái közt találkoztak és beszélgettek egymással. A híres étkezőkocsiban lefolyt második és harmadik tárgyalás alkalmával például már mindkét csoport tagjai dohányozhattak. Sőt, Keitel vezérezredes maga kínálta meg Huntziger tábornokot cigarettával. A franciák sátrortáborában ezáltal német szakácsok főztek. A menü jó volt és bőséges. A németek egy nagy kosárban még pompás borokkal is meglepték a franciákat. A compiégnei erdőben felállított különböző sátrakban természetesen csak férfiak tartózkodtak. Kivétel volt ez alól a francia delegáció sátrortáborában, ahol három elegáns francia hölgy is jelen volt. A francia katonai delegáció titkári teendőit ugyanis egy hölgy végezte el és a franciák két géprőnt is hoztak magukkal.

„AH, A VASÚTI KOCSI...”

Több érdekes részletkérdés is most vált ismertté. Mint annak idején beszámoltunk, a francia delegáció tagjait, amikor a német frontot átlépték, gépkocsikon Párisba hozták. Huntziger csak a francia fővárosban tudta meg, hogy Párisból a compiégnei erdőbe kell utazniuk és ugyanabban a vasúti kocsiban lesz a tárgyalás, ahol 1918-ban Foch tábornagy fogadta a német

A hollandiai munkásmozgalmat új alapokra kell fektetni

— mondotta Van Tonninger birodalmi biztos

Hágából jelentik: Vasárnap este a hági rádióban Van Tonninger, a munkásügyek birodalmi biztos beszédet mondott és kifejtette hogy a hollandiai munkásság helyzetét szociális szempontból meg kell javítani. A régi munkásmozgalmaknak nincsen erejük — mondotta a birodalmi biztos — tehát új munkássztyált kell teremteni, amely saját ügyeit programszerűen intéze. A holland munkásoknak előre megállapított munkaterv szerint kell az egész országban dolgozni, minden munkásnak munkakialmat kell teremteni, végérvényesen meg kell szüntetni a munkanélküliséget, méltányos és igazságos fizetést és a jól elvégzett munka utáni szabadságot is biztosítani kell.

Gondoskodni kell a munkások szellemi és anyagi jólétéről, szabadságidejük alatt leendő nyaralásukról és a régi anarchikus gyűlöletű átitatott szociálistizmus helyett a rend, a fegyelem és a béke uralmát kell biztosítani.

(Rador).

kiküldötteket. A francia delegáció Párisban egy éjszakát töltött, mielőtt gépkocsikon folytathatná útját a compiégnei erdő felé. Este a német hadvezetés engedélyezte, hogy Huntziger tábornok rádió-telefonon beszélhessen Weyganddal. A beszélgetést lebonyolító német tiszték később a compiégnei ujságíró szálláson elmondották, hogy Huntziger tábornok első telefonbeszélgetése drámai körülmények között folyt le. Huntziger ugyanis nem jelezte meg névszerint sem a községet, sem az erdőt, csak annyit mondott, hogy egy olyan erdei tisztáson folyik le a fegyverszüneti tárgyalás, amely éppen Weygand előtt nagyon is ismeretes. Weygand pillanatig néma maradt, azután megszólalt:

— Ah, a vasúti kocsii...

A francia hadseregparancsnok alig tudta folytatni a telefonbeszélgetést.

Egyébként a compiégnei ujságírók táborában elterjedt az a hír is, hogy Huntziger a német kiküldöttekkel folytatott első találkozás után Weyganddal elsősorban arról beszélt, hogy a német udvariasság hatása alatt áll: ő úgy képzelt el, hogy amikor belép a vasúti kocsiba és katonásan tiszteleg az ellenfél előtt, az ellenfél a tisztelgést épp olyan katonásan viszonozza; de arra nem is gondolt, hogy abban a pillanatban, amikor a híres étkezőkocsi ajtaját kinyitja, Hitler vezér és kancellár felálljon helyéről és megelőzze a franciákat a köszöntésben.

A franciák ezt a német udvariasságot hamarosan viszonozták. Amikor Keitel vezérezredes szavai után megmozdult, hogy felálljon, a kis, sovány termetű Huntziger már felállt a helyéről és tisztelgett. Tisztelgett mindaddig, amíg pár pillanattal később a díszszázad zenekara a német himnuszra rá nem zendített és azt abba nem hagyta. Ettől a jelenettől kezdve a franciák rendkívül udvariasan viselkedtek a német törzstisztekkel szemben. Valahányszor a francia csoport elhaladt a német őrség előtt, Huntziger és társai már messziről köszöntötték az őrséget is.

A compiégnei erdőben azon az egész éjjelen zakatoltak az irógépek. A sok irógép egyöntetű bűgása itt, az erdő kellős közepén, úgy hatott, mintha géppuskák ropognának, kattognának. Persze, géppuska-kattogásról már szó sem volt. Mikor a fegyverszüneti tárgyalások megkezdődtek a compiégnei erdő tisztásán, a közeli falvakban már megkezdődött a menekültek visszavándorlása. A gazdagabb, előkelőbb lakosok gépkocsikon érkeztek. Mintha közös előírás szerint csomagoltak volna össze Belgiumban is, Franciaországban is a gépkocsival rendelkező gazdagok! Mind elsősorban az ágyneműjét akarta megmenteni és az ágyneműs zsákok, a különböző ágyneműk a gépkocsik tetejére voltak felrakva. A kocsik belseje tele volt bőrönddel. Elsősorban élelmiszert biztosítottak maguknak a menekülők. Több gépkocsim hordót is lehetett látni. De a hordóban nem bor volt, hanem víz. Különösen olyan falvak mentén, ahol hanc dült, mindenekelőtt jó ivóvizet vittek magukkal a menekülők, mert a kutak mindenfelé megrongálódtak, faltörmelékek zuhantak a kutakba, a felszakadt vízvezetékek mentén pedig tömegével feküdtek a holttestek.

SZEGÉNY MENEKÜLŐK

A szegényebb menekülők pedig a lábasjóságok megmentésére helyeztek nagy súlyt. Óriási gondot és problémát jelentett például a tehéneknek biztos fedezék alá történő, gyors elhajtása. Az utakon állatokat hajítani nem lehetett, legfeljebb vezetni volt szabad a jóságok, olyan keskeny útrész állt a menekülők rendelkezésére. Az úttest többi részét a felvonuló, vagy visszavonuló katonaság foglalta el. Sokszor még a mezőkön át sem lehetett az állatokat elhajítani, mert széles sorokban felvonuló tankok, óriási terepjárók jöttek szemközt és a jóságok a gépek bűgásától rettenetesen megriadtak.

Az azonban bizonyos, hogy a compiégnei erdőben már újra juhnyáj legelezett, mikor a francia kiküldöttek megérkeztek, hogy aláírják a fegyverszüneti feltételeket. Birkák legeltek Foch tábornok híres szobra körül is. A birkákat csak arra az időre hajtották el, amíg Hitler vezér és kancellár Compiegneben tartózkodott. Ha a földön nem is, de a levegőben még látszott, hogy tart a háború. A fegyverszüneti tárgyalások utolsó napján például hatalmas német légitrajnázott el a compiégnei erdei tisztás felett. Huntziger, Bergeret, Noel és a többiek a híres étkezőkocsi ablakán át nézték a hadirendben tovasikló száz és száz német repülőgépet.

K. E.

Román lapvélemény Csáky István grófnak a magyar parlament külügyi bizottságai előtt tartott beszédéről

Bucarestből jelentik: Csáky István gróf magyar külügyminiszter a magyar képviselőház és főrendiház külügyi bizottságai előtt tartott beszédével kapcsolatban, amelyben a müncheni tanácskozások eredményét ismertette, a „Románia” külpolitikai közlönyre, J. Paleologu cikket írt és abban a magyar külügyminiszter kijelentéseire ismertette a román álláspontot. Többek között a következőket írja:

„1. Románia legalább is annyira kívánja, mint Magyarország, hogy a dunai medence és a Balkán békejét ne veszélyeztessék és ne zavarják meg.

Az a nagy és fájdalmas áldozat, amelyhez — kényszer alatt — éppen azért kellett hozzájárulnia, nehogy veszélybe sodorja Európának ezen a vidékén a békét, ezt egészen más ékesszóval bizonyítja, mint bizonyos kijelentések, amelyek bármilyen hivatalos jellegűek is, semmire sem kötelezik Magyarországot. Románia más felől reméli, sőt meg van róla győződve, hogy a tengerhatárnak megértették és értékelték azokat a szolgálatokat, amelyeket azért tett, hogy ne veszélyeztessék a békét itt, ahol az más irányban folytatott tevékenységük érdekeit szolgálja.

2. Románia nem szegül ellene Magyarországnak kívánságának, hogy jogos igényeinek megvalósulását lássa egy igazságos, tartós és áldásos béke alapján, — de azzal a feltétellel, hogy Magyarországnak ezek az igényei ne érintsék és ne sértsék Románia jogos, történelmi, elvülhetetlen és bebizonyított jogát ahhoz, hogy megtartsa azt, ami azert az övé, mert román.

3. Magyarország, ami Romániát illeti, bármely pillanatban megtalálhatja egy ésszerű meg egyezes alapjait, amely a két ország közötti megteremtendő kölcsönös bizalom alapul jözszerződési viszonyt, de azzal a feltétellel, hogy Magyarország legyen az, amely a mai esküdt ellen-ségből átalakul jóhiszemű szomszédá, mint ahogy Románia a maga részéről az.

Mussolini ünnepélyesen átvette Hitler vezér és kancellár ajándékát: egy páncélvonatot

Rómából jelentik: A Duce hétfőn délelőtt megtekintette azt a teljesen újszerű páncélvonatszerelvényt, amelyet Hitler adományozott az olasz hadseregnek. A Vezér nevében von Poll tábornok adta át a páncélvonatot, mire Mussolini kijelentette, hogy ő már személyesen megköszönte a Führernek ezt a nagyszerű ajándékot, amely záloga annak a testvériségnek, amely Németországot és Olaszországot békében és háborúban egyaránt összeköti. A Duce az átadási ünnepség után felszállt a páncélvonatra és megtekintette annak légvédelmi berendezését, amely 16 gyorstüzelő légvédelmi ágyúból áll. A Duce rendelkezése kápróztatták ezeknek az ágyúknak a működését. Az ünnepségen jelen volt a római német nagykövet, valamint az olasz hadügyi és légügyi államtitkár.

(Rador)

Nagy részvét mellett temették el Aradon Frint Lajos evangélikus püspököt

Vasárnap délután öt órakeremelték el Aradon Frint Lajos evangélikus püspököt, a romániai magyar egyházi és kisebbségi élet nagy halottját. A metései gyászpompá a nagy halotthoz méltóan imozans volt. Az evangélikus templom, amelyben a alatt egyházfőt felravatalozták, zsufolóság megeltt yászoló közönséggel, akiknek soraiban ott lehetett látni Arad magyar közönségének színe-javát, de nejelent a gyászszertartáson Baléanu Ioan dr. arad nrefektusa, Vlad Alexandru főpolgármester, fagieru Andrei dr. görög keleti püspöki helynök, akatos Ottó dr. minorita rendfőnök, továbbá a rónai katolikus egyházközség népes küldöttsége, az vangélikus egyház presbitériuma és a testvér református egyház presbitériuma teljes számban, ezenkívül az evangélikus és református nőegyletek vetősége és sok tagja. Képviselette magát a temésen Vásárhelyi János kolozsvári református püspök, Glondys nagyszombeni esász evangélikus püspök s a kolozsvári református teológia.

TEMESVÁR IS MÉLTÓAN OSZTOZOTT A GYÁSZBAN,

mely az evangélikus egyházat Frint Lajos szuperintendens halálával érte. Vasárnap déleiben a temesvári evangélikus egyházközségnek, mintegy harminc agból álló küldöttsége utazott Aradra Wachsmann Ivin dr. egyházközségi főfelügyelő és Argay György főesperes vezetésével, akikhez a presbitérium több agja, valamint az evangélikus nőegylet vezetőségi agjai is csatlakoztak Anwender Henrikné vezetésével. Az impozáns temesvári küldöttség testüleg vett részt a temetésen. Argay György főesperes edig meghatott szavakban fejezte ki a temesvári vangélikus társadalom mély fájdalomát és gyásztát Purgly László egyházkerületi főfelügyelő előtt. A küldöttség még vasárnap este visszatért Temesvára. Az elhunyt püspök emlékét méltóan megőrtendő, a temesvári evangélikus egyházközség aug.

nyegyedikén, a vasárnapi istentisztelet alatt, úgy a magyar, mint a német istentisztelet keretében gyászszertartást tart a temesvári templomban és ugyanakkor gyűjtés is indul meg, hogy

az elhunyt főpásztornak méltó emléket állítsanak.

A gyűjtés mindenfelé megkezdődik az evangélikus hívek között is, hogy kegyelettel megőrizték a kerület első püspökének emlékét.

A temesvári református egyházközség szintén csatlakozott a gyász méltó kifejezéséhez. Debreczeni István lelkeszt fejezte ki a temesvári református egyház részvétét Purgly László előtt.

A temesvári katolikus egyházmegye is kapott Aradról gyászjelentést és a püspöki aula írásban fejezte ki részvétét az evangélikus egyházkerületnek.

A gyászszertartást Aradon Matterny Imre nagyváradi főesperes végezte, aki mélyen megindító szavakban emlékezett meg Frint Lajos nagy emberi és főpásztori érdemeiről és kérte a mindenhatót, fogadjja magához megtért hű fiát és adjon neki csendes pihenést. Ezután Purgly László a romániai magyar evangélikus egyházkerület főfelügyelője mondott nagyszabású búcsúbeszédet, hangoztatva azt a mérhetetlen gyászt, amit Frint Lajos halála okozott. Az elhunyt hosszú fáradozásának eredményeképpen alakult meg Romániában az önálló magyar evangélikus egyházkerület és szuperintendencia, amely halálából és elismerésül őt választotta első püspökéül. A templomban még Nagy Imréné, az evangélikus nők nevében mondott búcsúztatót és ezzel a szertartás véget is ért. Ezután ezreke menő óriási tömeg kísérete az egyházfőt utolsó útjára, a temetőbe, ahol Nikodémusz Károly brassói lelkeszt mondott rövid imát és búcsúztatót, majd Frint Lajos püspök koporsóját lebecsúzták a sírba.

A német Vezér beszédének balkáni visszhangjai

Belgrádból jelentik: A Balkán-államok fővárosaiban nagy érdeklődéssel várták és hallgatták Hitler beszédét, amelynek különös jelentőséget adott az a körülmény, hogy Ciano olasz külügyminiszter is jelen volt a birodalmi gyűlésen. A beszéd a győztes számvetése volt az elmúlt tíz hónap eseményeiről.

A Balkán-államok fővárosaiban élénken várták, vajjon kiter-e a német vezér a Balkán-államokra is. A vezér azonban a legutóbbi romániai eseményeket sem említette. Nagy feltűnést keltett az a tudatos biztonság, amellyel Szovjet-Oroszország várható jövőbeli magatartását változta, továbbá az a határozottság, amellyel Szovjet-Oroszország jövőbeli politikai magatartását jevendölte meg.

Ez volt beszédének egyik legérdekesebb része balkáni felfogások szerint. Ugyancsak feltűnést keltett, hogy Hitler nem tért ki az Egyesült Államok politikájára sem nagyjelentőségű megnyilatkozása alkalmával.

Hitler beszéde után a Balkánon egyelőre nem várják a nyugati offenzíva megindulását, hanem úgy látják a helyzetet, hogy Németország megvárja, vajjon Anglia mit válaszol, illetőleg, hogy precizírozza-e a békefeltételeket.

A Hitler-beszéd a Balkánon lényegében azt a benyomást keltette, hogy a német nép vezére szívesen venne emberbaráti szempontból a háború gyors befejezését. A Balkánon úgy látják, hogy Európában a beszéd nyomán fokozottabb diplomáciai tevékenység indul meg.

A SZOVJET-TÖRÖK SZÖVETSEG „MEGVALÓSÍTHATÓ VALAMI”

Isztanbulból érkezett jelentések szerint Törökországban — úgy látszik — mind komolyabb alapot kapnak azok a híresztelések, amelyek a szovjet-orosz — török szövetség létrehozásáról szólnak. A Jeni Sabaht azt írja, hogy ami Törökország magatartását illeti Szovjet-Oroszországgal

szemben, a szovjet kormány meg fogja érteni a török álláspontot.

Egy szövetség létrehozása Törökország és a Szovjet között azzal, hogy Törökország legyen a szorosok védője Szovjet-Oroszország számlájára, még megvalósítható valami.

Beszélnék arról, hogy a tengelyhatalmak nincsenek jól hangolyva Törökország irányában és hogy Oroszország részéről is bizonyos hangulatváltozás állt be most Törökországgal szemben. A lap megállapítja, hogy Törökország és Szovjet-Oroszország viszonyában nincs semmiféle változás.

A török sajtó egyébként nagy érdeklődéssel fogadta a német birodalmi vezér beszédét. Több esti lap néhány órával később jelent meg, azért, hogy a beszéd egész szövegét közölhesse. A reggeli sajtó nagy részletességgel számol be a birodalmi gyűlésről. Különös figyelmet kelt az a rész, amelyik Németország és Szovjetország barátságáról szól. Megjegyzést azonban még nem fűznek hozzá.

BOLGÁR HANGOK

Szófiából jelentik: Hitler beszédét a bolgár sajtó szívesen közli hatalmas címfeiratok alatt. A címek főleg Németország békeajánlatára céloznak.

Együttal rámutatnak a német-szovjet-orosz viszony kedvező voltára. Németország és Oroszország között nincsenek vitás pontok és a két ország kapcsolata mindjobban kimélyül. A Zora ismerteti az angol kísérleteket, amelyek azonban Szovjet-Oroszország magatartása miatt meghúsultak. A brit diplomácia mindent elkövetett, hogy a két ország közötti jó viszonyt megzavarja.

Ezért utazott Sir Stafford Cripps is a Kremlbe. Eredményt azonban nem tudott elérni. A birodalmi vezér beszédével kapcsolatban végül megállapítja a lap, hogy a végső győzelem előtt ez volt Hitler utolsó szövege a világ népeire.

Látogassa meg a Bécsi Őszi Mintavásárt

1490 szeptember 1-8.

Díjtalan beutazási vízum. 60 százalékos menetdíj kedvezmény a német birodalmi vasutakon, 50 százalékos visszautazási kedvezmény a román államvasutakon, 33 százalékos menetdíj-kedvezmény a magyar államvasutakon. A beutazási vízum iránti kérvények 1940. augusztus 9-ig benyújtandók. — Jelentkezés, felvilágosítás és ismertetők: a Vásár bucarestii képviseleténél: Str. Caima-tei 16, telefon: 5.25.33, a német birodalmi vasutak idegenforgalmi irodájánál, Bucaresti, Calea Victoriei 114, telefon: 5.12.80 és az ország összes utazási irodái által.

Az Erdélyi Iskola legújabb száma

Most jelent meg az erdélyi magyarság kitünően szerkesztett neveléstudományi és népnevelő folyóiratának, az Erdélyi Iskolának legújabb száma, amely vezető cikkeit Mailáth érsek emlékének szenteli. Márton Áron erdélyi püspök vezércikkben méltatja az elhunyt érdemeit. Különösen megkapóak azok a sorai, amelyek a nagy egyházfő fardhatatlan markásságát és emberszeretetét jellemzik.

Eröss Alfréd dr. Mailáth püspök nevelési elveiről irt terjedelmes tanulmányt. A folyóirat cikkei közül kiemelkedik Kornis Gyula (Az irodalmi műveltség értéke), Manyák Ernő dr. (A tanító szerepe az egészségvédelmi munkában), Hajós Elemér (Szülők iskolája), Simon Elek, Brisits Frigyes dr., Beczassy Zoltán, Berezcs László, Dobos László, Drózd Gyula cikkei. A népnevelési anyagtar rendkívül változatos és nivós. Folytatja az Erdélyi Iskola eredeti cikksorozatot is: A magyar ember főbb erényei és hibái irodalmunk tükrében — címmel. Ezúttal Balassa Bálint, Zrinyi Miklós, Faludi Ferenc, Berzsenyi Dániel, Reviczky Gyula, Ady Endre és Dsida Jenő költeményei a cikk szemléltető példái. Gazdasági ismertető, könyv és folyóiratszema, hírek egészítik az új szám tartalmát, amely ismét szép tanubizonyossága annak a nagy tudással és szorgalommal párosult, felelős népnevelő munkának, amely György Lajos egyetemi tanár irányítása mellett az Erdélyi Iskola kifejté.

Capitol-ban

EGYMÁSNAK TEREMTVE

Érdekes film a mai modern házasséletről. A főszerepeket: CAROLE LOMBARD, JAMES STEWART. — Rendezte JOHN CROMWELL

Apollo

FLORENTINE

Kiváló német vígjáték Joan Lowel „Ein Mädel wird Matrose” című regénye nyomán. A főszerepeket: PAUL HÖRBIGER, Geraldine KATT, Hans HOLT.

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

23—10 és este 10 óra után: 28—15.

Angol-francia konfliktus száz repülőgép körül

Washingtonból jelentik: Welles Sumner államtitkár vasárnap hosszasan tárgyalt az amerikai francia és angol nagykövettekkel, annak a száz repülőgéphez sorsáról, melyeket Kanadából most szállít a Bernth repülőgép-nyomozó Martinique szigetére. Ezeket a repülőgépeket, még az angol-francia szövetség idején a közös angol-francia szövetséges bizottság rendelte az USA-ban és azoknak vételárát a francia kormány fizette ki. A francia követnek az az álláspontja, hogy ezek a repülőgépek Franciaországot illetik meg, ellentétben ezzel az angol követ az tartja, hogy Franciaország a németekkel megkötött fegyverszünet alapján elvesztette jogosultságát ezekre a gépekre. Welles Sumner igyekezik most közvetíteni ebben a bonyolult kérdésben.

— A FŐUDVARNAGYI HIVATAL KÖZLEMÉNYE. Bucurestiből jelentik: Öfelsége főudvarnagyi hivatalának 52. számú közleménye: Öfelsége a király július 23-án munkahallgatáson fogadta David Popescu tábornok belügyminisztert, Constantin Niculescu tábornok hadügyminisztert, Nichifor Craiuc propagandaügyi minisztert. Délután Gigurto Ion miniszterelnököt, Manolescu Mihai külügyminisztert és Hans Ottó Roth dr. jogszerinti szenátort.

— Az uralkodó köszönete a vasutasoknak. Bucurestiből jelentik: Öfelsége, az uralkodó értesítve arról, hogy Beszarabia és Északbukovina kiürítésénél a CFR alkalmazottai példás magatartást tanúsítottak, táviratilag köszönetét tolmácsolta az államvasutak vezérigazgatóságának. A CFR vezérigazgatósága meleg hangú válaszában annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a legfelsőbb helyről jövő elismerés hatása alatt továbbra is hiven teljesítik kötelességeiket.

— Vatikáni kihallgatások. Rómából jelentik: XII. Pius pápa kihallgatáson fogadta a belgiumi pápai nunciust és rögtön utána Attilio, Olaszország szentszéki nagykövetét. (Rador.)

Beszélni annyit jelent, mint vetni, hallgatni pedig annyit jelent, mint aratni.

— Folyik a leszerelés Franciaországban. Vichyből jelentik: A német csapatok által megszállott területeken rendszeresen folyik a francia katonák leszerelése és szabadságolása. Az 1916, 1917 és 1918-as korosztályt most engedték haza.

— Harminc méter magas, világító kereszt Lisszabon mellett. Az 1500 méter magas Fraga da Cruz csúcsán egy harminc méter magas keresztet állítanak fel, amelynek érdekessége, hogy éjjelkor a bekapcsolt villanyáram segítségével kivilágítják. A világító kereszt egy órán át igen nagy távolságra ragyogja be Lisszabon környékét.

— Az eddiginél is szélesebb alapokra helyezik a német-magyar cserkereskedelmet. Berlinből jelentik: A Völkische Beobachter beszámoló arról, hogy Budapesten néhány héten keresztül gazdasági tárgyalások folytak Németország és Magyarország gazdasági alakulásáról. Ezek a tárgyalások szombaton befejeződtek. A meg egyezés értelmében a két állam között fennálló cserkereskedelmet még szélesebb alapokra helyezik.

— Tantestületek tagjai csak miniszteri engedéllyel házasodhatnak. Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében az oktatói kar tagjai a jövőben csak is a minisztérium előzetes engedélye alapján köthetnek házasságot. Külön e célra felállítandó osztályhoz kérvényt kell benyújtani, amelyhez többek között csatolni kell egy származási bizonyítványt, továbbá orvosi bizonyítványt arról, hogy nem szenved tüdőbajban, illetve vérbaiban.

— Egyiptom diplomáciai kapcsolatai változatlanok maradnak Franciaországgal. Kairóból jelentik: Az egyiptomi lapok külügyi államtitkár legutóbbi nyilatkozatával foglalkozva megállapítják, hogy semmi ok nincs arra, hogy Egyiptom és Franciaország viszonyában változás álljon be.

— Kötelező megelőző orvosi vizsgálat a minisztériumi alkalmazottak számára. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium elrendelte, hogy orvosi vizsgálat nélkül sem a minisztérium, sem az attól függő szolgálatok keretében alkalmazottakat felvenni nem lehet.

(—) Házasság. Kincs Anny és Deixner György e hó 21-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— Új birodalmi főcsoportvezetők. Berlinből jelentik: Hitler vezér és kancellár Ribbentrop Joachim külügyminiszter, Borman Martin birodalmi vezető és Lammers dr. birodalmi minisztert a nemzeti szocialista védőosztagok eddigi csoportvezetőit, főcsoportvezetőkké kinevezte.

— Tűz a fővárosban. Bucurestiből jelentik: Nagyobbarányú tűz pusztított a Bonaparte uca 10 sz. alatt lévő Fraulis-féle vulkanizáló műhelyben. A helyszínre kivonult tűzoltóság csak három órai megfeszített munka után tudta a veszedelmet elfojtani. A tűz rövidzárlatból keletkezett. A kár több-százezer leire rug.

Harisnya árusítás

gyári áron fogyasztók részére páronként is.

Csak július végéig

„ROCCA” harisnyagyárnál

II. Penes Curcaul 4. (Klapka sor.) Mindenféle gyermek, férfi és női harisnyák hibátlan minőségben és ki-javított hibával. — Kivételesen olcsó árak. Gyermek harisnyák ára 12 leitől kezdve. — Árusítás 8—1-ig és szombaton d. u. 4—7-ig, mai naptól kezdődően.

— Kigyulladt a gépkocsi, — valamennyi utas sértetlenül szabadult meg. Bucurestiből jelentik: Az egyik társasgépkocsi, amely Bucuresti—Tárgoviste között bonyolította le a forgalmat, az esti órákban a chitái országúton menetközben kigyulladt. Az utasok között nagy rémület keletkezett, azonban valamennyi sértetlenül jutott ki az égő gépkocsiból. A gépkocsi vezető és a helyszínre kikerített tűzoltó osztag parancsokra az oltási munkálatok során égési sebeket szenvedett.

— Ertelen halál az ocean. Bucurestiből jelentik: A Schitu Magureanu uccában összeesett és meghalt Stefanescu Barbu 46 éves fővárosi ügyvéd. Mire a járókelők segítségére siettek, már nem volt benne élet.

(—) Eljegyzés. Deák Maja (Fratelia) és Jahoda Ernő ügyvéd jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— Iorga tanár háromszáz menekült diákot lát vendégül. Bucurestiből jelentik: Iorga professor elhatározta, hogy 300 menekült diákot a valódi és munité szabad egyetem előadásainak tartására díjmentesen oktató és azoknak élelmezést és lakást saját költségén bocsájt rendelkezésre.

(—) Esküvő. A józsefvárosi katolikus templomban Imre István magántisztviselő, a Magyar Népközösség józsefvárosi igazgatóságának titkára és Biza Nusi házasságot kötöttek. Az egyházi szertartást Fodor József hittanár végezte, aki a fiatal párhoz szép beszédet intézett.

(—) A kormány nem engedélyez drágítást. A belügyminiszter felszólította Bucuresti város vezetőségét, hogy a villamos vasút viteldíjait, amelyek nemrege felemeltek, újból szállítsa le, mert a kormány semmiféle drágítást nem engedélyez. Nincsen kizárva, hogy a kormány ezen álláspontja következtében Temesvárott is újból bevezetik a régi viteldíjat a villamoson.

(—) A német népközösségi vezetők a prefekturánál. Reisz József dr. elnök vezetésével a német népközösség temesvári és megyei vezetői tegnap délután újból megjelentek Popovici Virgil ezredes-prefektusnál, akivel hosszasan tanácskoztak. A tanácskozás a mezőgazdasági munkálatok biztosítása és könnyítése körül folyt. A prefektus ígéretet tett, hogy a gazdák az elreklvált lovakat és egyéb igas állatokat hamaron visszakapják. Megnyugvással vette tudomásul a küldöttség a prefektusnak azt a kijelentését, amelyet már Marta Alexandru dr. királyi helytartó is közölt szombaton, hogy a további rekvirálásokat megszüntették.

(—) Leesett a második emeletről. Tegnap délután két súlyosabb baleset történt, amelyeknél egy ács és egy szobafestő szenvedtek sérüléseket. Balk József, ötvenhét éves ács a Carolit egyik házában tetőzetén végzett javítási munkálatokat, amikor megcsúszott és a földre esett. Belső sérülésekkel a mentők kórházba vitték. — A másik baleset sebesültje Bild Mátyás, húsz éves gyarmatai illetőségű szobafestő, aki a belvárosi Solderer uca egyik házában a második emeleten lévő lakást festette. Éppen az ablakon dolgozott, amikor elvesztette egyensúlyát és a második emeletről leesett. Szerencséjére csak erősebb zúródásokat szenvedett. Bild Mátyást is kórházba vitték a mentők.

— Húszezer munkaszolgálatos segítkezik a magyar termés betakarításánál. Budapestről jelentik: A magyar kormány intézkedésére a kötelező munkaszolgálat húszezer tagja résztvesz a termés betakarítás munkájában. (Rador.)

— Elindult a hollandiai gyermekek második nyaraló csoportja Tirolba. Hágából jelentik: Seyss Inquart, a holland területet német főbiztos megjelent a rotterdami állomáson, ahonnan hétfőn indult el az Ausztriában nyaraló hollandiai gyermekek második csoportja. Ebben a csoportban 800 gyermeket küldtek Tirolba, míg a szombati vonaton 300-an utaztak Salzkammergutba. Seyss Inquart a vonat elindulása előtt rövid beszédet intézett a holland gyermekekhez és szüleikhez és kijelentette, hogy abban a reményteljes jövőben, amely Hollandia fiatalására vár, ennek a fiatalágnak erősnek és egészségesnek kell lennie nemzeti feladatainak elvégzésére.

— Macsek dr. ünneplése Zágrábban. Zágrából jelentik: Nagy ünnepek voltak Zágrábban Macsek dr. helyettes miniszterelnök és a horvát nép vezére születésnapja alkalmából. Zágráb uccáin mintegy 2 órán át tartott a horvát nemzeti szervezetek tisztelő felvonulása Macsek dr. előtt. Vasárnap délután Macsek több horvátországi faluban tett látogatást, ahol mindenütt kitörő lelkesedéssel fogadták. Az egész horvát sajtó Macsek dr. méltóságának szenteli hasábjait.

— Újabb vágóhíd-rendelet. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a vágóhídon a jövőben az egész ország területén csak megfelelően kiképzett személyzet eszközölheti az állatok levágását. Megtiltja a minisztérium, hogy az állatokat kábítással nélkül vágják le és ezért minden, a levágással kapcsolatos állatkínzás elkerülésére a rituális vágásokat is beszüntetik.

— A francia kormány megkezdte visszaköltözését Párisba. Vichyből jelentik: Július 22-vel a francia pénzügyminisztérium az összes ügyszályokkal együtt Párisba költözött. Ugyancsak Párisba tette át székhelyét Catale közlekedéstudományi államtitkár is.

HOTEL SZABO

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg, meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak.

LÁTOGASSA MEG Budapestet

a Duna királynőjét

a gyönyörű fekvésű fürdővárost

Felvilágosítással szolgál:
Budapest Székesfőváros
Idegenforgalmi Hivatala

Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.
Telefon: 181-213, vagy 181-349

— Magyaránú tűzvész egy szlovák faluban. Pozsonyból jelentik: A szlovákiai Unterauschenbach községben katasztrófális tűzvész pusztított. A helység valamennyi épülete leégett és csupán a templom és az iskola menekült meg a pusztulástól. A kár rendkívül nagy. A tűz kitérésének okát még nem tudták megállapítani. (Rador.)

— A magyar honvédelmi kötelezettség: három évi katonai szolgálat. Budapestről jelentik: A nemzetvédelmi törvény harmadik részének kiegészítése-képpen rendelettervény jelent meg, amellyel Magyarországán bevezetik a kötelező és megszakítás nélküli 3 éves katonai szolgálatot. Ennek ellenére két esztendő szolgálat után szabadságot adnak. Ugyanez a rendelettervény szabályozza a tartalékos tisztek kiképzésének módját. A sorkatonákat a leszerelés után legfeljebb hat esetben lehet gyakorlatra behívni, összesen 20 heti időtartamra.

Horváth Imre verseiből:

Magános fehér orgona

Magánzárkára ellélt fogoly
nem elhagyottabb, mint ahogy ő áll ott.
Körötte nincs fa, nincsen más bokor:
és mégsem hajtott fekete virágot.

Barmek a pocsolóban

Néz: bizottan és lomhán heverésznek...
(Téged lincen mály undor hajt tovább.)
Mily bölcsek ők: kinn átömlik az élet,
mért kerülne a napos pocsoló?

(—) Idegbaja miatt a kútha ugrott. Leichert Péter hetven éves Hodony községbeli gazda háza udvarán levő kúthba ugrott és a vízbe fulladt. Tet-tet idegbaja miatt követte el.

(—) Zarándoklat Máriaradnára. Az Anna nani zarándoklat alkalmából — mint jelentették — kilónvontat indul Máriaradnára. A vonat július 26-án reggel négy órakor indul és a részvételi jegy ára és vissza százhusz leibe kerül. Jegyek elvételben a következő helyeken válthatók: a Belvárosban Missa-üzletben, a Gyárvárosban a Jaszenszky cégnél, Erzsébetvárosban a Dózsa utcában levő Michéls fodrászüzletben, Józsefvárosban a Compas cégnél, Mehalában a római katolikus plébániahivatalban és Kissodán Szottrelnél.

(—) A szakkamarák költségvetése. Marta Alexandru dr. királyi helytartó elnöklétével tegnap a munkáskamara, mezőgazdasági kamara és kereskedelmi és iparkamara megbízottai ülést tartottak a helytartóságon. Az ülésen megvitatták a szakkamarák költségvetéseinek alapelveit.

(—) A nem román állampolgár inasok szerződése. A nem román állampolgár inasoknak az as-szerződés megkötésénél igazolniuk kell, hogy kérték a román állampolgárságot. Eddig a rendőrhatalóságok által kiadott iratot kellett bemutatniuk, de most azt kell igazolniuk, hogy 1940 február elseje előtt kérték az állampolgárok nevsorába való felvételüket.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Kedden, július 23-án a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban az Alba Iulia utcában levő K un gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a Daclor ucca 10 szám alatt levő Kovács dr. gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Ciprian Porumbescu ucca-ban levő Sarga gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Bratianu ucca sarkán levő Craicun gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

— Roosevelt kihallgatáson fogadja a windsori herceget. Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök rövid pihenőre a Hyde-parkba utazott, a honnan csak csütörtökön tér vissza. Ezután kihallgatáson fogadja a windsori herceget és a luxemburgi uralkodó hercegnőt.

— Augusztusban rendezik meg az osztály-sors-játék elhalasztott húzásait. Bucurestiből jelentik: Az állami osztály-sorsjáték igazgatósága köztudomásra hozza, hogy a július 15-ről és 18-ról elmaradt húzásokat augusztus 15-én tartják meg. Az osztály-sorsjáték igazgatósága azzal a tervvel foglalkozik még, hogy ugyancsak augusztus hónapban úgynevezett népsorsjátékot rendez, amely naponkénti húzásokból áll. Az 50 leies sorsjegyek ugyanis négy egymásután következő húzáson játszanak.

Vigyázz, hogy mit és hol beszélsz.

(—) Ebben az esztendőben a város nem nyaral-tat szegény gyermekeket. Temesvár városa esz-tendő előtti a tenger melléki Balceon és a szőrényi hegyekben levő Pojana Mörulon egy-egy nyaralóte-lepet létesített, amelyeken a város költségén gyer-mekeket és beteges gyermekeket töltötték el a nagy iskolai szünidőt, hogy aztán egészségben megé-ződvén térjenek vissza a városba. Mindkét telepen hetven-hetven fiú és ugyanannyi leányka tartózkod-tott. Még június végén megirtuk, hogy ezen a nyá-ron a város Balceba az ott uralkodó drágaság miatt nem küldhette el a tengeri levegőre szorult gyer-mekeket. Úgy volt, hogy ezek is Pojana Mörulra ke-rülnek, ahol így összesen száznegyven fiú és száz-negyven leány nyaralt volna. Most már azonban a városnak a móruli nyári gyermektelepet sincsen módjában megnyitni. Az autobuszt, amely Zsávoly és Mörul között közlekedik, más célokra vették igénybe és így a város nemcsak a gyermekeket nem szállíthatja oda, hanem jármű hiányában azok éle-lmezéséről sem gondoskodhatna. A gyermekek már megkérték az értesítést, hogy nyaralztatásuk el-marad.

(—) Elfogott tolvajok. Az egyik rendőr el-fogta a rendőrségre Holici Martin húsz éves új-kisoda; és Riedeg József húsz éves temesvári fiatal-embereket, akiket azzal vádolnak, hogy több lo-pást követtek el.

Partie kiárúsítás!

Mélyen leszállított árak mellett kapható augusztus 10-ig női és gyermek selyem-alsónemű, darabonként is. Déllelőtt 9-től, délután 6 óráig. A

„Tricolorom“

gyárhelyiségében, II. Str. Dorobantilor 47. (Rékási út.)

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Riedl Lajos nyomdász Wolfgang Károly nevű fia, Ebner György lakatos Elfrida Terézia nevű lánya, Szemerédi György fuvaros Lázár nevű fia, Bara Roman zún-kás Ioan nevű fia, Mumber Miklós asztalos Gertrud nevű lánya, Pilath József mérnök Erika Krisztina Margit nevű lánya, Lay József munkás Borbála ne-vű lánya.

(—) Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Rottinger Adrienne két hónapos, Bene László börtöndös húsz éves, Bagiu Ilie magánítiszttel 62 éves Papp Vin-ce nyugdíjazott vasutas 75 éves, özvegy Lakatos Györgyné, született Szűcs Terézia 59 éves, Németh Mihály munkás 69 éves és Nicolaevici Milita hajadon 48 éves.

A tüdővész elleni küzdelem újabb sikerei Németországban

Berlinből jelentik: Conti dr., az egészségügyi miniszteriun államtitkára Posenben tegnap nagy beszédet mondott és megvilágította azt a körülményt, milyen eredményeket ért el a tuberkulózis elleni küzdelem Németországban. Amíg más álla-mokban 10 ezer emberre 20 tüdővészen történő el-halálozás esik évente, addig Németországban 10 ezer ember közül csak 3-5 áldozatot követel ez a betegség. A nagy francia városokban kétszer annyi a tüdővész betegek száma, mint Németországban és ez annak tudható be, hogy: a röntgensugarakkal történő diagnosztizálás, valamint a gyanus megbete-gedések kötelező bejelentése; nem utolsósorban pedig a lakás és élelmezési viszonyok javítása volt a Németországot valamennyi más állam fölé helyezi a tüdővész elleni küzdelemben.

Szerkesztői üzenetek

Feljegyző, Nagyvárad. Nem az első esetben ír lapja érdekében burkolt előfizetési felhívást úgy, hogy belénk mar. Megkapta a választ az elező eset-ben és megkapja most is. Annak a lapnak a címe alatt, amelyet Ön vél szolgálni, az áll, hogy keresz-tény napilap. A jellegnek ez a feltüntetése kötelez. Nemcsak a címben, hanem a tartalomában is. A Fel-jegyzések tartalma azt bizonyítja, hogy Ön nin-csen tisztában ezzel a kötelezettséggel, amely annál inkább kötelez, mert önként vállalt elkötelezés. A lapra és minden munkatársára. Kifogásolja, hogy az én szememben nem az a legjobb keresztény, aki legjobban tud zsidózni és öngizalásul Széchenyire, Prohászka és Bangha páterre hivatkozva mint akik szintén zsidóztak. Nem nagyon szerény, amik-or ezekkel a nagy szellemekkel egy sorba tolaszkik. Egyebekben ismerem Széchenyi műveit, nagy figye-lemmel olvastam Prohászka könyveit és élvezettel hallgattam Bangha páter szónokait, de meg kell vallanom, egyetlen sorukban, egyetlen szavukban nem találkoztam azzal a sekély mentalitással, amely az Ön Feljegyzéseiből árad az olvasó felé. Keresz-ténykedésről és magyarkodásról beszél, mint kizáró-lag az Ön lapját megillető monoplóumokról, nyil-ván azzal a céllal, hogy el is hitesse az olvasók-kal: itt látható az egyedül hiteles óriáskigó, mely fejétől a farkáig húsz méter magyar és a farkától a fejéig húsz méter keresztény, minden más csak szarmfőnyvesztés... Újkeresztények a felét fizetik... Hígyje el, hogy ez a zsidóknál sem tisztességes ille-teli elv. Ilyesmit csak vásári kikiáltók engednek meg maguknak. Nem méltó egy keresztény napilap fel-jegyzés-szerkesztőjéhez. Undorító és visszataszító ez, hogy az Ön szavait kérjem kölcsön. Amint hogy nem az. ha akad egy keresztény ember, aki zsidó kézből volt lapokat megszerez és azokban azt a ke-resztény szellemet érvényesíti, melyet évekkal an-nak a lapnak megindítása előtt, amelynél Ön most a Feljegyzések rovatában handabandázhat, lapjá-ban magyar nyelven az egész országban csaknem egyedül képviselt és a Bánságban kezdettől fogva egyedül képviselt. Történelm vonalban haladunk a ma-gunk útján. Valószínűleg ez volt az oka annak is, hogy amikor az Ön lapja kénytelen volt megjelené-sében szünetet tartani, az újság igazgatója hozzám fordult azzal a kéréssel, küldjem a beszúrtatás ide-jére előfizetőnek az én lapomat. Bizonyára nem az-ért, mert sokat zsidóztunk, hanem, mert zsidózás nélkül tudunk és tudunk ma is keresztények lenni. Nem hivalkodunk azzal, hogy egyedül üdvözítő ka-tolikus lap vagyunk — unitárius szerkesztővel — és később sem festettük át cégérünket katolikusról keresztényre — katolikus szerkesztővel. Legundo-rítóbb és legvisszataszítóbb példáról beszél és nem veszi észre, hogy mennyire undorító és mennyire visszataszító az, amit művel, — a saját maga, külön, testre szabott kereszténységének leple alatt. A zsi-dókérdés megoldásáról ír, amely egyházfóket, tudó-sokat, államférfiakat foglalkoztat. A sebben, vagy, ha úgy tetszik a fertőző góccá dagadt kelevényben Ön is turkál, pedig ez műttétre szorul. Műttéket ezonbar hozzáértők alaposan fertőtlenített keze-kkel és műszerekkel végeznek. Bízva rájuk a dolgot, mert az Ön módszerével a baj csak súlyosbodhatik. És még valamit. Írásában többször is említi: „ki-sebbségi életünk egyik közismert macskazuga.” Megtanultam magyarul és úgy érzem, hogy tudok is magyarul, de ezt nem értem. Vigasztalodom, mert a Feljegyzésekben nemcsak ez érthetetlen. (v. e.)

Aki böles, megtanul hallgatni és figyelni.

— Mátyás Jenő dr. elnöke lett a Magyar Mun-kaadók Központjának. Legutóbbi számunkban meg-emlékeztünk a Magyar Munkaadók Központjának legutóbbi közgyűlésén hozott határozatról. Kiga-zitjuk értesülésünket azzal, hogy a kiváló, aradi származású közigazdasági tekintély a Magyar Mun-kaadók Központjának elnöke lett és nem igazgatója.

— Bratu tanár halála. Bucurestiből jelentik: Vasárnap délután három órakor a fővárosi Gerota szanatóriumban meghalt Bratu Traian egyetemi ta-nár, a jassi egyetem volt rektora. Az egyetemi ta-nárt négy hónappal ezelőtt súlyos betegen szállí-tották a szanatóriumba. Az elhunyt Bratu Traian négy ízben volt a jassi egyetem rektora és három-szor választották a szenátus elnökévé.

Mozsi

MOZIK MŰSORA:

Kedd, július 23.

AFOLLO: Florentine (német film).
CAPITOL: Egymásnak teremve (angol film).
CORSO: Lővész a határon (német film).
SCALA: A családi háromszög (francia film).

Háborús kis lexikon

SZINGAPUR

A Maláji-félsziget mélyen előugrik az ázsiai kontinensből, délre az Indiai-óceánba. A félszigetet a délázsiai szigetektől elválasztó tengerszoros létesít egyedül kapcsolatot Ázsia két leggazdagabb területe, India és Kína között. A tengerszoros kontinentális partján, tehát a Maláji-félsziget déli partján örökdió évezredek óta a tengerszoros felett Malakka városa. Minden olyan tengeri hatalom, amely döntő befolyásra törekedett a gazdaság Dél- és Kelet-Ázsia hajóforgalma és kereskedelme felett, azon igyekezett, hogy Malakkát birtokába vegye. A malájok kezébe került, akik Madagaskártól Ujguineáig uralkodtak az Indiai-óceánon. Tőlük az arabok vették el, akik Dél-Ázsia egész kereskedelmét monopolizálták. A felfedezések korában, Afrika megkerülése után, a portugálok legfontosabb ázsiai őrhelye lett. Amikor a portugálok tengeri csillaga lehanyatlott és a hollandások lettek a tenger urai és az ázsiai kereskedelem haszonélvezői, Malakka az ő birtokukba ment át. A hollandusoktól az angolok hódították el, de teljesen elhanyagolták. Indiai hódításaik szilárd birtokában és tengeri hegemóniájuk biztos tudatában nem sokat törődtek a Kelet-Ázsia felé vezető hajóútnak ezzel az őrhelyével.

SIR GEORGE RAFFLES FELISMERÉSE

Amikor a francia forradalom és Napoleon meghódították Hollandiát, a holland gyarmatok egy részére a forradalmi és napoleoni Franciaország engesztelhetetlen ellenfele, Anglia tette rá a kezét, köztük Szumátrára, a nagy szigetre, amelyről a Maláji-félszigetet a Malakkai-tengerszoros választja el. Szumátra kormányzója, Sir George Raffles volt az, aki felismerte, mit jelent a délázsiai brit gyarmatbirtoklás szempontjából a Maláji-félsziget déli csücskének a megerősítése. Valósággal kényszerítette a vomakodó brit kormányt, hogy a hanyatló Malakkától keletre, közvetlenül a félsziget déli csücske előtt elterülő kis szigeten erődöt emeljen és ezt a szigetet az átellenes parttal együtt koronagyarmatnak nyilvánítsa.

MI MINDENT VÉD SZINGAPUR?

Igy köszönheti Szingapur alapítását Sir George Raffles előrelátásának és energiájának. A briteknek nem volt okuk ezt az alapítást megbánniuk. Szingapur megérdemelte nevét, amely szanszkritül Oroszlánvárost jelent. Miután az angoloknak sikerült Brazíliából kicsempésznük a kaucsukfa-csemetéket, itt létesítettek kaucsukültetvényeket. Ma ez az angol protektorátus, Maláj uralkodik a kaucsuk világpiacán. Hasonlóképpen vezet Maláj a legfontosabb hadifémek egyikeként, az ónnak a viágtermelésében. Igen szamottevő ezenfelül a vas-, kőszén- és wolfram-bányászata. A maláji brit kaucsuk és ón-hegemóniát Szingapur őrzi. De ez csak legszűkebb feladata. Szingapur Ázsia legnagyobb szénállomása és Hongkong után második legnagyobb kikötője lett. Szingapur éppúgy ellenőri az Európából Kelet-Ázsia felé vezető hajóutakat, mint Gibraltár a Földközi-tenger bejáratát.

A BÁRKAVÁROS

Szingapur a székhelye a körülötte kialakult Straits Settlements brit koronagyarmatnak, amelynek a neve ezt jelenti: „Telepek a tengerszorosok mellett”. Straits Settlements 1,200,000 lakosa közül 650,000 kínai, 450,000 maláji, 100,000 hindu és 10,000 fehér. Szingapur, az Oroszlánváros, a Malakkai-szoros bejáratánál, a Maláji-félsziget déli csücske előtt elterülő kis szigeten fekszik, a földrajzi helyzete tehát pontosan azonos Honkongéval. A szárazfölddel vasúti töltés köti össze. A városnak 370,000 lakosa van (a szigeteknek 530,000): háromnegyedrészük kínai. A britek ázsiai hatalmának őrhelyét és világgazdaságuk egyik gócpontját összesen 8000 fehér lakja. A Singapore-folyó két oldalán, Fort Channing-erőd körül épült ki az európai üzleti negyed. Itt vannak a kormányzósági és bírósági paloták, amelyek a szellős, tágas, amellet pompás és hatásos brit kolonialis stílusban épültek, továbbá az iskolák, bankok, vállalatok épületei. A Cityhez csatlakozik keletre Tangliu, a villanegyed, ahol a legtöbb európai lakik, a nélkülözhetetlen sporttelepekkel és a világhírű növénykertet; délre a kínai, északra pedig a maláji negyed. A kínai negyed a régi kikötő partján áll. A kikötő vizén himbálódik a csodálatos bárkaváros, a bárkák tizezrei, amelyeknek azok a kínai bevándorlók húzódnak meg, akik még nem tudtak „szilárd” lakásra szert tenni. Ez a bárkaváros teljesen elenőrizhetetlen és az erődök titkainak a közvetlen szomszédságában a legnagyobb

AZ ÉPÍTŐ MUNKA FELE

A nemzetszolgáló egyéni és közösségi lelkületnek útján a legnehezebb, legtövisesebb feladat kétségkívül a kisebbségi magyar közvélemény irányítóira hárul, amikor az elődeinktől reánk maradt szellemi javak megőrzéséről és továbbfejlesztéséről van szó.

Minden valamirevaló magyar szívügye tehát, vajjon a legszentebb örökség, a magyar világnézet és hagyomány közkinccsételénél milyen kezek szorgoskodnak és milyen szándékok érvényesülnek. A kisebbségi magyar nemcsak egyén, de a népi közösség sorsában is hivatást, küldetést keres. Nem tudja elhinni, egyszerűen elfogadni azt, hogy az élet vak véletlenek láncolata, sajátos körülmények okozta kényszerhelyzetek sorozata, mert minden, ami egyszer itt a földön elkezdődött és létezik, annak oka van, értelme és szerepe a világ életében. Szerepe van a kisebbségi sorsra jutott, ittélő magyarságnak is, még pedig olyan szerepe, mely a nagy európai népegyüttes történelmében is helyet, jogot, figyelmet követel magának. Aki ezt a szerepet közzül könnyelműen megtagadja, azt a hivatást elárulja, nemcsak a szorosabb értelemben vett népi közösség hitvány mellékajátása, de szegénye bármely más kultúrközösségnek is, mely az emberi egyenlőség és nemzeti becsület alapján épült.

Hogy s miként felelt meg felelősségteljes feladatának az elmúlt két évtized alatt az itteni magyar sajtó, tanulságos, de minden valószínűség mellett annál kevésbé megnyugtató vizsgálódás tárgyát képezhetné. A sajtó és társadalom egymáshoz való részletezni ezúttal nem egészen célszerű, mert ki kellene terjeszkedniük a kisebbségi létküzdő oly szakaszaira, melyek érintése napjaink túlfűtött légkörében rendkívül kényes — sőt előreláthatóan kellemetlen következményeket maga után vonhat — probléma. De most nem is erről van szó. Inkább annak megállapítására helyezünk súlyt, hogy az erdélyi magyar sajtó mindenkor felelőssége teljes tudatában vallotta s vállalta hagyományörző, öntudatőrszítő, értékszerző és védő hivatását. Az a sajtó, mely távol állott ettől az eszményi siktól, — soha nem is volt magyar. Magyar nyelven írtak, magyarok olvasták, de mindez még nem fémjelzés, még kevésbé mentség arra az eshetőségre, amikor az új korszalem sodrában a népi öntudat számonkérése elérkezik. Egy percc sem szabad tagadni, hogy a magyarság szempontjából erdélyi sajtóviszonyaink jórészt egészsegte-

lenek voltak és nem egy helyt egyenesen a dzsungelben benyomását tették. Volt ebben a dzsungelben minden: szépen éneklő madár, szorgalmas méhecske, szerény ibolya, — de volt csúszó-mászó, ha kell, ha nem ríkolozó, — s amit nem hallgathatunk el: a gyengébbel eltipró, éhesen ordító fenevad is.

Újabbán már jelentősen módosult ez a helyzet. Több a körültekintés és józanság a sajtófronton. Apránként rájönnek a még mindig félmegoldások felé kacsingatók is, hogy a magyar közönség bizalmának és becsülésének megnyeréséhez elégtelenek azok az eszközök és módszerek, amelyek mindenhatóságában eddig hittek. Újság és újságíróélet: állandó résenállás, állandó harc, állandó önképzés. Résenállás a közönségi öntudat jegyében; harc a közönség megnyerésére; önképzés a közönség minél jobb kiszolgálására.

Sok mindent összeítva már újabbán ország-résziünk magyar sajtóviszonyairól. Ha kedvünk tartja, elgondolkozhatunk rajta: mi okozta egyszerre ezt a sok pro és kontra hadakozást? A belátás, vagy a félelem? A helyzet érlelte meg a jelen viszonyokat, vagy csak a számítás — üzleti előrelátás — újabb sakkhúzásaival állunk szemben?

Sok függ, — sőt minden — a magyar társadalom öntudatától. A magyar olvasóközönség elsősorban önmagát okolhatja, ha nem olyan sajtója volt, amint szeretett volna, — és önmagát okolhatja a jövőben, ha nem áll azok mellé, akik a mult esetleges tévedéseit, mulasztásait a legtisztább szándékkal, legigazabb meggyőződéssel helyrehozni igyekeznek, ott és úgy, ahol éppen lehet. Régi mondás: minden népek olyan vezetői vannak, amilyeneket megérdemel. Atvihet ez a megállapítás a kisebbségi sajtóviszonyokra is: olyan sajtójuk volt az erdélyi magyaroknak, amilyent megtűrték, — amilyent kisebbségi sorsukban kiizdat garasakkal támogatottak.

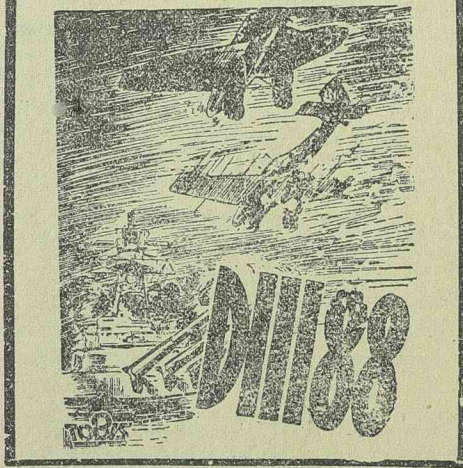
Ne áltassuk magunkat! Sok még a tennivaló, sok dolga lesz még a lélekébresztésnek, sok megpróbáltatás a jószándéknak. Csak az elrettentő eredmény igazolják majd a sajtófronton meghirdetett új szellemet. A gerincet nem lehet semmiféle szabásati műremekkel pótolni; az évek hosszú során felelőtlenség művelő közvélemény-züllesztést nem lehet máról-holnapra egy új jelszóval egyszerűen kitörölni az emlékezetből, még kevésbé helyrehozni azt. A súlyos idők komolyságához mért felelősséggel kell fáradozni azon, hogy a magyar nép kezébe kerüljön betűvilágítás, neveljen, védjen, fölcselejen. Korszakrúten és hódítóan használni a sajtó hatalmát természetesen nem olyan könnyű, mint azt sokan gondolják. Attól függ minden, kik ragadják magukhoz a kezdeményezést: műkedvelők, — vagy felelős népevelők?

Ami bennünket illet, eddig is igyekeztünk — az adott viszonyok és keretek lehetőségén belül — mindenkor a magyar gondolat és élet szeizmográfja gyanánt — mindent úgy felfogni és közvetíteni, hogy az a népi közösség építő munkájának, értékvédő elhivatásának megfeleljen. Hibák mindenütt becsúszhatnak, — tévedni emberi dolog, — de meggyőződésünk, hogy az előbbrejutáshoz elsősorban nem a hadakozás, hanem összefogás szükséges. Szűnjön meg a magyar értelmiség tartózkodása a közvéleményt irányító munka vállalásával szemben. Ajtónk nyitva áll minden egészséges gondolat, minden becsületes népi törekvés számára. A sajtó a magyar népé; legyünk rajta, hogy tényleg azé is legyen. Tagadhatatlan, hogy az új korszalem sodródása érlelte meg a mai helyzetet, de hiszen ez a korszalem nem másból, mint a népi közösség lelkéből fakadt.

Lézárva a tanulságok fejezetét, jöjjön az építő munka: egy-egy forrasztani népiüket, javakban, jogokban, emberi méltóságban, öntudatban!

Kulesár Kálmán.

A CAPITOL legközelebbi műsora

veszélyt jelenti. Ezért a brit hatóságok most feloszlatták. A bárkaváros mellett Szingapur másik jellegzetessége a templomtornyok erdeje. A sok száz kínai pagoda mellett számos minaret — a malájok mohamedánok — és az európai misztikus templomainak tornyai nyúlnak az égbe és hirdetik az Istenhit egységét egy városban, amely egyik gyűjtőpontja a fajok harcának.

150 MILLIÁRD LEI FORGALOM

Szingapurban találkoznak Európa, Dél- és Kelet-Ázsia, valamint Ausztrália hajóvonalai. Itt vesznek fel szent és nyersolajat. Szingapur évi hajóforgalma mintegy 25–30 millió regisztertonna, a világ hatodik-hetedik, Ázsia második legnagyobb forgalmú kikötője. Fő kiviteli cik-

kei a kucsuk, ón, kopra — a kókuszdió szárított húsa — konzervek. Fő behozatali cikkei élelmiszerek, élvezeti cikkek és pamutáru. Szingapur kereskedelmi forgalmának az értéke meghaladja nem egy állam teljes külkereskedelmi forgalmát. Szingapur évente átlag mintegy kétszázmillió font, tehát közel 150 milliárd lei értékű árut exportál és importál. Szingapur erődítései az idők folyamán teljesen elavultak. Az angolok csak akkor kezdték foglalkozni legfontosabb ázsiai erődjök reorganizálásával, amikor a világháború után egyszerre csak nyakukon érezték a japáni veszedelemet. 1930-tól 1937-ig a világ legnagyobb erődrendszerét építették ki Szingapur körül.

J. V.

Giséle és az apja

Irta: FRÉDÉRIC BOUTET

Lemeillan, ötven éve dacára, sugáran, elegánsan, kifogástalan szabású szmokingjában szembenült a lányával.

— A mama már körülbelül odaért kicsikém... Most bizony egy hétig árvák leszünk. Első ízben... Rettenetesen fog hiányozni — és választ se várva odaszólt a felszolgáló inasnak: — Siessünk egy kicsit, Firmin...

— Elmész papa? — kérdezte Giséle.
— Igen, kislányom. Targyalásom van a körben. Miért nem eszel?... ez a rizsesborjú kitűnő...
— Nincs étvágyam. Nem érzem jól magam...
— Igyál egy korty bort.
— Semmit papa, köszönöm. De te csak egyedül nyugodtan.

Lemeillan kitűnő étvággyal vacsorázott. S csak a feketekávénál kérdezte:
— Jobban vagy, fiacskám?
— Nem... A lábam olyan, mint a jég, a kezem forró...

— Mutasd! No nem is olyan nagyon forró. Feküdj le egy kicsit ide a pamlagra... Igy! Maradj szépen nyugton. Itt maradok én is... Majd telefonálok, hogy később jövök.

Be is ment a dolgozószobájába, ahonnan néhány perc múlva visszajött.
— Intézkedtem, hogy későbbre várjanak. De mi bajod lehet. Talán a gyomrod rontottad el?

— Nem tudom... a fejem szédül... alig látok...

— S éppen most, mikor az anyád nincs itthon! Telefonálok az orvosért.

— Nem, nem! Majd reggel. Nagyon fárasztana a sok beszéd!

— Igyál talán egy csésze teát...
— Igen... az jó lesz... — feleli Giséle elhaló hangon.

— Firmin, egy csésze forró teát hozzon be Marie... gyorsan...

— Ne menj el, papa... maradj itt...
— Itt vagyok, fiam. Csak fekédj szépen.

Giséle lehunyta a szemét. De azért görcsösen fogja apja kezét.

Úgy tesz, mintha aludna, közben fel-felnyöszörög. Marie behozza a teát. Lemeillan intésére leteszi az asztalra és lábujjhegyen kimegy.

— Papa... itt vagy... — nyöszörög Giséle.
— Itt vagyok kislányom, itt vagyok... Csak fekédj szépen nyugodtan. De hiszen egész testedben reszketsz! Mi bajod lehet az Istenért! Szegény gyerekek...

— Úgy fárom papa... Ne vedd le a kezedet...

— Ilyen állapotban nem hagyhatlak magadra. Telefonálok, hogy ne várjanak.

Kimegy. Giséle villámgyorsan felegyenesedik és beszenbéli Marie-t.

— Marie, lefekhet. Firmin is. Mehet... gyorsan.

Lemeillan néhány perc múlva visszajön s nem a leglelkesebb hangon bejelenti, hogy lemondta az elmenetelét.

— Marie aludjon a szobában.
— Marie már lefeküdt. Te fogsz ápolni apukám. Úgy-e?

— Mint kisbaba korodban, mikor vörhenyben fekédtél. No jó! Hát maradj itt és próbáld aludni. Én majd olvasok.

A könyvet felnyitja, de nem olvas. Az elvezített estére gondol és arra a bizonyos Clara nevű nagyon csinos valakire, aki az imént érezhetően neheztelve fogadta távolmaradásának a hírért s holmi végeleges szakítást hangsúlyozott.

— Papa!... hány óra?
— Ót perc múlva éjféli.

— Papa... azt hiszem sokkal jobban vagyok. Talán ennél valamit... Egy kis hideg húst... meg egy korty bort.

Élénken ugrik fel, maga szalad ki a konyhába és két perc múlva jóízűen falatozza a hideg sültet.

— Giséle! — s az apja rábámul — miért játszottad ezt a komédiát?

— Azért, hogy te itthon maradj... ne haragudj...

— Az anyád bizott meg...
— Nem, nem!... tudod, hogy nem. Tudod, ha itthon van, némán szenved, mikor este elmész. De most nincs itt... ő és milyen nyugtalanul ment el, szegény drága... Azt akarom, hogyha visszajön, elmondhassam, hogy minden estédet velem töltötted. Elmegegyünk színházba, Porchevoiseik estélyére. Mindig együtt leszünk. Milyen boldog lesz szegény mamuci! Hiszen úgy imád mind a kettőnket! Megigéred, hogy minden este velem maradsz?

Lemeillan nevetni akar, de csak nehezen leplezi a megindultságát.

Indiánok mérgezett nyillal megöltek Boliviában egy kalandvágyó magyar ujságirót

Budapestről jelentik: Néhány nap előtt a Német Távirati Iroda rövid híradásban közölte, hogy a délamerikai La Pazból érkezett jelentés szerint Révész György magyar kutató Bolívia őserdejében indiánok mérgezett nyillakkal megölték.

Révész az esztendő előtt rejtélyes körülmények között eltűnt Fawcett ezredes nyomait kufatta a rengetegben. Révész György ismert és érekes alakja volt a magyar fővárosnak. Mint újságíró kezdte pályafutását és kiváló rendőri riporter hírében állott. Nevét az annak idején nagy feltűnést keltett Cínóber-féle bankrablással tette ismertté. Cínóber, egy hírhedt bankrobó kifosztott egy bankot és bár egész detektív hadsereg üldözte, mégsem sikerült megtalálnia. Cínóber teljes biztonságban érezte magát rejtékhelyén, amikor Révész György felfedezte bú-

vóhelyét, udvariasan bekopogtatott hozzá és lefűlte. Révész György alig néhány órai nyomozás után épségben, sértetlenül és ártalmatlanná téve adta át a detektíveknek Cínóbert. Nem maradt el a bank gavalériós gesztusa sem!

többszer pengős pénzjutalemmal tüntették ki a szemfüles fiatal rendőri riportert.

Révész György körülbelül két évvel ezelőtt Párisba, majd Bolíviába vándorolt ki. Mint régebbi utazásai során, most is egyik percről a másikra hűtározta el magát a sorsdöntő lépésekre. Mindössze egy akatátska volt a csomagja, egy utazott ki Párisba, onnan pedig tovább. Végül Bolíviában expedíciót szervezett — és Fawcett ezredes nyomait kutatta.

Ki volt Fawcett ezredes?

Tizenöt évvel ezelőtt P. H. Fawcett angol ezredes, a Royal Geographical Society tagja elindult, hogy a braziliai Matto Grosso állam őserdejében kutasson a tizezeréves őskultúra nyomai után. Erről az ezredes nem tért többé vissza. Fiával és annak Raleigh nevű barátjával együtt, mintha a föld nyelvére volna el, nyomtalanul eltűnt.

Az egész világon nagy feltűnést keltett ez a tragikusvégű expedíció. Egyik mentőcsapat a másik után indult el, hogy felkutassa Fawcett nyomait. Az egyik expedíció vezetője, Dyott, amerikai ezredes 1928-ban állítólag megállapította, hogy

Fawcették a dzsungel indiánjai megtámadták és felkoncolták.

Igy történt-e vagy sem; ez a kérdés máig sincsen tisztázva. Annyi azonban bizonyos, hogy a nyomozás nem maradt abba, az egyik expedíció a másik után indult útnak, de valamennyi eredménytelen maradt. Sőt, a végzet annyira nyomon követte a kutatókat, hogy nem egy expedíció tagjai eltűntek ugyanúgy, mint Fawcett és két társa.

Az ezredes feleségében élt legtovább a remény. Évekkel ezelőtt kijelentette, hogy telepátkus összekötésben áll férjével, aki megjelent neki, hogy beteg volt, de most már felgyógyult és hamarosan visszatér hozzá. A visszatéréstől persze semmi sem lett, de az angol ezredes sorsa tovább is izgatta a kalandok iránt fogékony emberek fantáziáját.

Igy Révész Györgyét is. A volt pesti ujságíró elindult a bizonytalan messzeségbe és attól kezdve csak itt-ott érkezett hír róla. Egyik legutolsó levelében így számol be izgalmas élményeiről:

— Magánéletemben sok esemény történt. Anyagi ügyeimet felszámoltam és expedíciót szerveztem a világ legvadabb területére, ahol még

Az életnek nincs értéke

— Őrség nincs, mert senki sem kockáztathatja a veszélyzónában egészségét a hálón kívül. Tehát pár perc múlva alszunk már. Jól alszunk. Éjfélkor horkolás, léhegés hallatszik, aztán csörömpölés. Felriadunk és a holdfényben

látjuk a háló mögött a hatalmas vadat, amiről közvetlenül mellettünk sétál, edényeiket felborítja. Reálóni nem lehet, mert abban az irányban ketten alszanak, de nincs is a fűgőgyamban fegyver. Kiveszem fejem alól a zseblámpát, rávilágítok. A jaguár hördül szét, elrohan. Tovább alszunk. Egyszer csak virrad. Reggel felkelünk, senki se beszél az ügyről. Így van ez itt. A benszülötteknek nem imponálnak se a föld, se a vadállatai. De miért? Mert legyőzi talán? Szó se róla. Az életnek semmi értéke nincs. Utam braziliai része csunya, kegyetlen dolog. A brazil kormány legújabb rendelete a legszigorúbban bünteti azt a fehér embert, aki fejvadászt lelő vagy megsebesít, még abban az esetben is, ha megtámadják és életét véli. Látják, hogy az erőszak nem segít, tehát minden áron békével próbálják lassan-lassan pacifizálni a vidéket. Így tehát védekezésül kell szembeállni a vadakkal. Céлом Fawcett útját elérni és ott alaposan megvizsgálni mindent. Az utat pedig két nap óta ismerem. Persze csak elmélésben. A gyakorlat ezután következik. Erről nem beszélhetek még sokoni körben sem, csak annyit mondhatok neked, hogy ez

az amerikai ezredes volt egyedül okozója saját tragédiájának.

— Te furcsa... te modern kislány... Hát jó, megígérem!
— Ó, papa!... drága vagy!
Összekölte az apját s most már nyugodtan megy aludni. És Lemeillan meglepve néz

virágjában van a kannibalizmus és a rabszolgaság.

Allami megbízásom van. Hatásköröm korlátlan és szerződéses van két hírszolgálati- és kiadócéggel könyvre és cikkekre. Bolív területen katonai segédletem, teljes felszerelésem van és naponta adok le hivatalos rádiójelentéseket a kormánynak. Postámat innen, ahol van csónak, ló, ökör stb. közlekedés, La Pazba viszik és onnan adják tovább és viszont.

— Ez a világ itt hallatlanul érdekes. Sehol sincs párja. Paradicsoma a természetnek, a természetesség Eldoradoja. De ezt a paradicsomot nem fűhér emberek, hanem vad törzsek, vadállatok birtokolják. A szunyogok milliárdjai terjesztik a betegségeket. Egyszóval: civilizáció hiányában csakugyan a veszélyek, betegségek pokla. Feladatom nem könnyű, pedig egész arzenálom és fogadalmazás van. Sáfát verejtékemben fürödve, magas csizmát hordok a kigyók és mérges férgek miatt.

Van itt egy repülőgép példál, amelynek súrlása azonnali balást okoz. Pedig csak 10—15 centiméter hosszú. Ez többnyire a lábat támadja. A rettenetes hőség ellen nincs védekezés.

— Sose voltam gyáva ember, de itt aztán a félelem teljesen ismeretlen fogalom. A szó legszorosabb értelmében. Például az ember canoeval utazik a folyón. Közben már lassan esteledik. Naplemente előtt ki kell kötni és bebujni a függőágyba, a moszkítóháló alá. Mert hat óra után jönnek a fertőző szunyogok. Kikötünk és hozzáfutunk a táborozáshoz. Mikor már helyet csináltunk s sűrű őserdőben, szögám léhegetve fel a fű lépésnyire friss lábmnyomokat kutató. Tigris (jaguár), mégpedig anya, egy kölyökkel. A nyom még szinte gőzölög a frissességtől. Körülmeztünk a parton. Fekete felhők jönnek és fúj a sur, a déli szél. Ilyenkor nem lehet csónakba ülni, mert a hullámverésnek iszonyú ereje van és biztos a felborulás. Ott kell tehát maradni.

melybe belerohant. Ezeket a dolgokat elmeséltem Neked, de eszedbe ne jusson ebből bármit is közölni. Mert a szerződéseimet veszélyeztetné, az utóbbi pedig egyenesen katasztrófális volna.

— Ezt az embert legendás hősként tisztelik Amerikában. Az is volt, de egyben őrlött. Bolívia időnkint hivatalos rádiójelentéseket ad ki erről az ügyről.

— Talán tudsz róla, hogy nyomokra bukkantam a Fawcett-ügyben. Csak néhány hivatalos személy tudta, hogy van egy rögeszmém, mely szerint Fawcették itt voltak, vagy vannak. Hát ugytlátszik, igazam van. Lehet, hogy nem is megyek Brazíliába, hanem csak itt folytatom munkámat, mint öreg pesti kopó. Nehéz ügy...

— Mindig annyira vágyódtam a trópusok után, hogy a legbaromibb dolgokat is úgy veszem, ahogy vannak. Észem büdös szárított húst, alszom zuhógó esőben függőágyamban, túróm a moszkító ezer csípését, a moszkos pocsolóvizet, szóval mindent. Közben falom a kinint, mintha cukor volna. Az indián hallatlanul önértékes és ha valami nem tetszik neki, otthagy. Együtt eszel és iszol vele, ha megtámad, agyonlővöd. De verni nem lehet, mert ez olyan fajta, hogy doronggal vagy hosszú kardszerű késével megöli a jaguárt, az anakondát, a csörgőgyót. A nyíljuk pedig? Jobb, illetve rosszabb minden modern fegyvernél.

Ez volt az utolsó hír, amely Révész Györgyről érkezett. És most megérkezett a fantasztikus tragédiáról szóló lírai távirat.

utána. Ez a kislány, ez a gyerek, évek óta, anélkül, hogy gyanította volna, cselekedetiének nemcsak szemtanúja, de világsan látó itélőbírája is volt. És fejté csóválva csak ezt mormogja:

— Ó, ezek a gyerekek...

= KÖZGAZDASÁG =

A temesi Kereskedelmi Testületek Szövetségének egy évi munkája

A temesi Kereskedelmi Testületek Szövetsége tegnap tartotta meg rendes évi közgyűlését a Kereskedők Köre nagytermében. Beszélő a szövetség elnöke nyitotta meg a közgyűlést, amelyen a tag egyesületek képviselői szép számban jelentek meg. Résztvettek a közgyűlésen Giurcaneanu Eduard ezredes, kereskedelmi és iparkamarai elnök és Roxin-Bibescu Josif gyógyszerész, a Sfatul Negustoresc fiókiának elnöke is. Dragan-Körner József dr. főtitkár előterjesztette a szövetség első évi működéséről szóló részletes jelentést. A körültekintéssel készített beszámoló kiemelte, hogy a szövetség, amely az első időben inkább csak keret volt, olyan gyakorlati szerv lett, amely a kereskedelem minden ágazatában a felmerült panaszok és szükségletek orvoslása, valamint a kívánások teljesítése érdekében mindenkor a legmesszebbmenő odaadással és eredménnyel látta el feladatait. Összinté hálafejezte ki a jelentés Marta Alexandru dr. királyi helytartónak, aki a kereskedelem és ipar iránt megértő

figyelmet tanúsít és minden esetben, amikor a szövetség támogatását kérte, készséggel igyekezett az egyes rendelkezések gyakorlati alkalmazásánál könnyítéseket adni, vagy ilyeneket kifejleszteni. Köszönetet mondott továbbá a jelentés Giurcaneanu Eduard kereskedelmi és iparkamarai elnöknek is, aki minden méltányos kérelemmel szívesen állott a szövetség rendelkezésére és jóindulatú támogatását soha nem vonta meg.

A közgyűlés az évi jelentést, valamint a zárszámadásokat és az új költségvetést is egyhangúlag elfogadta és a felmentvényt megadta, Dragan-Körner József dr., a fardadhatatlan főtitkárnak pedig köszönetet szavazott. Végül a felügyelőbizottság tagjait egy évre újból megválasztották. A felügyelőbizottság rendes tagjai lettek Brebenariu Vasile, Antonia Nicolae ezredes és Krayer Elemér, póttagok Hack János, Suciú Ioan hités könyvszakértő és Popa Nicolae. (Lippa.)

Uj alapokra helyezték az adókiivetés ellenőrzését

A jövőben központi ellenőrző szervezet végzi a felügyelet repülőbizottságok útján

Az adó és illetékek kiivetésének ellenőrzését a pénzügyminiszter most megjelent rendelete új alapokra fekteti. Az elgondolás az, hogy a pénzügyi igazgatást külön kell választani annak ellenőrzésétől. Ezért augusztus 1-én a pénzügyigazgatóságok melletti inspektorok beszüntetik tevékenységüket és hatáskörük az Inspektoratúrára száll át, amely Bucurestiben fog székelni és egy-egy vezérfelügyelő vezetésével különítményeket alakít, amely titkos terv szerint végzi az ország területén az adók és illetékek kiivetésének ellenőrzését.

A kerületi pénzügyi felügyelők és az alájuk rendelt közegek július 28-ig tartoznak a munkájuk

kat bevégezni és ettől kezdve az összes vezérfelügyelők és kerületi felügyelők a pénzügyi vezértitkár vezetése alatt a most szervezett új testületben fognak működni.

A munkakülönmények feladata kiterjed az összes egyenes és közvetett adó és így a nemzetvédelmi adó ellenőrzésére is. Ennek megfelelően: egyenes adó, közvetett adó és a behajtás ellenőrzésére alakult főcsoportokra oszlik. A rendelet részletesen ismerteti az új testület feladatait és ezek közt szerepel az, hogy a különítmények vezetői meghatározott órában meghallgatják az adózók panaszait és szükség esetén azonnali intézkedést tesznek.

Szigoruan ellenőrzik a nemzetvédelmi adó fizetését

A pénzügyminiszter a kétszázalékos nemzetvédelmi adónak a fürdőhelyeken, továbbá a vándorkereskedőkönél való szigorú ellenőrzését rendelte el. Egy másik rendelet a nemzetvédelmi adó tárgyában elrendeli, hogy az árú útját az ellenőröknek a vám-tól (a gyártól) a fogyasztóig kíséreni kell és így az ellenőrzés hálózatát ki kell egészíteni az ország területére. Különös figyelmet fordítandó arra, hogy a nemzetvédelmi adót a számla végző összege után vessék ki, tehát a fuvardíj, biztosítási költség stb. a végösszegekben foglaltassék.

Felhívja a pénzügyminiszter az ellenőrök figyelmét arra, hogy a konfekcionáló üzemek keifizessék a nemzetvédelmi adót, minden olyan esetben, ahol a vállalkozó által vásárolt anyag feloldozásáról van szó, tehát nem tisztán munkavállalásról.

— Közel kétfélmilliárdal volt aktív a májusi külkereskedelmi mérleg. A pénzügyminisztérium gazdaságstatisztikai hivatala most tette közzé Románia külkereskedelmi mérlegét ez év május haváról. Ezzerint májusban Románia 7.648.834 métermázsza árút exportált 5.139.570.000 lei értékben. Az import 638.517 métermázszt tett ki 4.121.533.000 lei értékben. Külkereskedelmi mérlegünk tehát ez év május havában 1 milliárd 9.037.000 lei aktívummal zárult. A mult év ugyanezen hónapjában 709.542 métermázsza árút importáltunk 1.602.829.000 lei értékben, az export pedig 7.073.918 métermázszt tett ki 2.345.045.000 lei értékben. Külkereskedelmi mérlegünk az előző év május hónapjában 742.216.000 lei aktívumot mutatott ki.

— Tilos a mustármag kivitele. A nemzetgazdasági miniszter 10.169 száma rendeletével a mustármag kivitelét betiltotta.

— A rendkívüli adó bevallásának meghosszabbítása. A rendkívüli nemzetvédelmi acóra vonatkozó valiomások benyújtásának határidejét július 30-ig meghosszabbította a pénzügyminiszter. Ugyanezen időpontig helyesbíthető a már korábban beadott valomások. Július 30. után megkezdődik az ellenőrzés,

— A darabáruforgalomban csökkentette a díjzabást a vasút. A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amelyben július 20-tól kezdve a darabáruforgalomban használt bérmentesítési jegyek (timbre de francare) árát mérsékelte, a következőképpen: A 10 lejeseket 9 leire, a 14 lejeseket 12 leire, a 13 lejeseket 14 leire. A mérséklés július 20-án életbelépett.

— Ötnapos haladék a tőkekamatadó befizetésére. Röviden beszámoltunk arról, hogy a pénzügyminiszter engedélyezte, hogy a bármikor elmaradt személyzeti és tőkekamatadót, valamint minden adót, amely egy harmadik személy által történő levonás által fizetendő július 25-ig bírság nélkül lehet leróni, a minisztérium különös jóváhagyása nélkül. A rendelkezés voltaképpen ötnapos utolsó kedvezmény az elmaradt adó befizetésére.

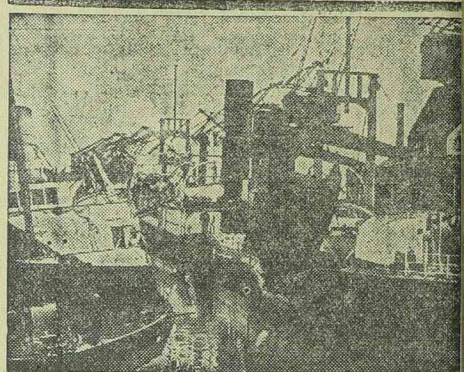
— Mindenki július 30-ig kérheti az adóamnesztia előnyeit. Röviddel ezelőtt megirtuk, hogy az adóamnesztia kedvezményeinek igénybevételére irányuló bejelentés határidejét július 30-ig meghosszabbították és akik az előző határidő, június 30. után jelentették be, hogy élvezni akarják az amnesztia előnyeit, a fenti meghosszabbított időpontig a törvény értelmében kifizethették évi adójuk 50 százalékát. Minthogy azok az egyének, akik az első terminusig jelentkeztek, kötelesek voltak az előírt adóösszeg hányadot július 10-ig leróni, míg a később jelentkezettek ezt július hónap végéig megtehették, az érdekeltek az ügyben a pénzügyminisztériumhoz fordultak. A válasz megengedte, hogy mindkét csoportbelet adófizetők részére az ötvenszázalékos adóhányad kifizetése egyformán július 30. legyen.

— A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalék felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 48.02—49.47, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalék felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.03—32.98, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz lira 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török lira 82.92—92.

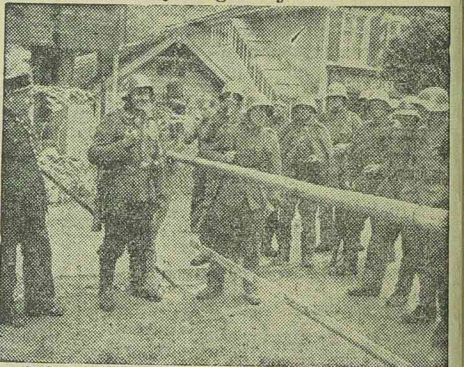
Megszűnt cégek adóját a tényleges helyzet alapján törlik

A cégek beszüntetése esetén az egyenes adó — az eddigi gyakorlat szerint — akkor volt csak törölhető, ha a vállalat bemutatta a Kereskedelmi és Ipar kamara céghivatalának végzését arról, hogy a törlés a cégkönyvben keresztülvittetett. Különösen kamara: céghivatalok felállítására óta hajtották végre szigorúan ezt az álláspontot a pénzügyigazgatóságok és ezáltal közvetve elérhető volt az, hogy a megszűnt cégek nem hanyagolták el a törlésük kérelmezését.

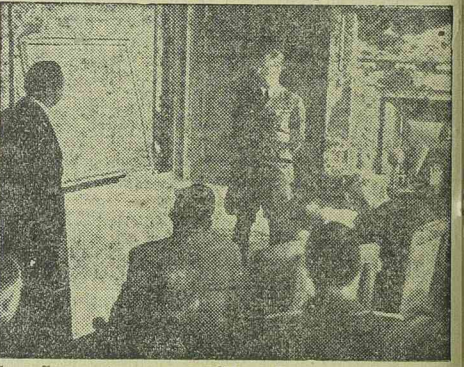
V. Vasiliu miniszteri vezértitkár most rendeletben visszatért az egyenesadótörvény 92. szakaszában foglalt rendelkezésre és eszerint adótörleszt lehet kérelmezni a tényleges állapot szerint, amikor a pénzügyi szerveknek a helyszínen megejtett, vizsgálata alapján döntenek az adó törlése tárgyában. Ugyanakkor nem fogadják el a törlési kérelme meg a cég formai törlése esetében sem, ha a helyszínen megállapítható volt, hogy a vállalat más cég alatt ugyan, de tovább működik.

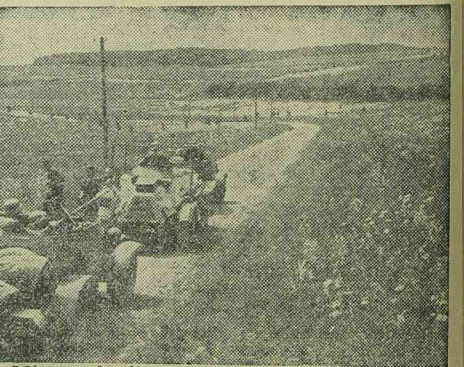
A német bombavető k alapos munkájának eredménye angol hajókon.

Német katonák a francia-svájci határon

Seys-Inquart, a megszállott holland területek kormánybiztosa, a rotterdami városházán beszél a város újrabeépítését célzó intézkedésekről.

Német páncélos osztag a nyugati harctéren.

SPORTSEMÉNYEK

A német-magyar uszómérkőzést
23:21 arányban Németország nyerte

A német-magyar úszó és vízpoló verseny második napján is nagy küzdelmek voltak. A pontversenyt Németország csapata nyerte meg 23:21 arányban. A második nap részletes eredményei: 100 méteres gyorsúszás: 1. Plath, német 1:06 mp. 2. Eleméri magyar 1:06. A német versenyző benyúlással győzött. 100 méteres hátúszás: 1. Schröder német 1:13.4 mp. 2. Galambos magyar 1:14 mp. Toronyugrás: 1. Weiss német 124.13 ponttal 2. Hidvéghy magyar 123.24 ponttal. 1500 méteres gyorsúszás: 1. Tátos magyar 19:37.4 mp. magyar rekord. Tátos

részidejei: 800 méteren 10:16 mp. 1000 méteren 12:57 mp. mindkettő rekord. 2. Plath német 19:52.2 mp. német rekord. Plath részidejei: 800: 10:21.7 mp. 1000: 13:52 mp. német rekord. A verseny befejezéséül a pontversenyben nem számító magyar-német vízpoló mérkőzést játszották le, amely a magyar csapat 6:3 arányú győzelmét hozta.

Horvát — magyar teniszmérkőzés. Zágrábban Asbóth magyar 6:0, 6:4, 6:1 arányban valóssággal legázolta Puncse világviszonylatban is kiváló versenyzőt. Viszont Szigeti Mitricől 6:2, 7:5, 7:5 arányú vereséget szenvedett. Ezzel a horvát-magyar teniszmérkőzést a horvátok 3:2 arányban megnyerték.

Chinezul-Kadima 8:0 (2:0)

A két csapat közti edzőmérkőzést jó játékkal a Chinezul csapata nyerte meg. Különösen a csatársor mutatott lendületes játékot és nagy gólaránnyal győzte le ellenfelét.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Chappy tánczenekar. 15.30 Hírek. 17.15: Erdélyiek a magyar közelében, előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszinyelven. 18.15: Pertis Pali cigányzenekara. 18.55: Eszperantó nyelvű előadás Petőfiről. 19.15: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Hrötz Franci strammel zenekara. 20.45: Nyári alakok, előadás. 21.15: Dohnányi Ernő zongorázik. 21.45: Bátoran kell szeretni, rádió daljáték. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszinyelven. 24.20: Strauss Richard: Don Quijote szimfonikus költemény. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.25: Ruszin hallgatónak. 18.55: Táncclemezek. 19.45: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági féléórása. 20.15: Magyar nóták és csárdások hanglemezeiről. 21: Hírek magyar, szlovák és ruszinyelven. 21.25: A fogoly, felolvasás. 21.50: Honvédzenekar. 23: Időjárásjelentés.

Bucuresti, Radio România és Radia Bucuresti 13: Időjelzés, kulturális híradó, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, előadások, sport. 13.15: Julea Vasile zenekara. 14: Hírek. 14.50: Bujor Rodica énekel. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.40: Hírek. 21: A rádió zenekara. 22: Hírek, sport. 22.20: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírszolgálat. 22.40: Zongorahangverseny. 23.05: Hanglemezek.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Országos postászenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Azsia földrajzi jelentősége, felolvasás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszinyelven. 18.15: Gémes Iván és Máthé Aron-Lajos kárfa-klarinet kettőse. 18.45: A vadvirágos Meceek, felolvasás. 19.15: Gáspár Lajos cigányzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Bohémélet. Puccini dalműve. A II. felv. után 21.25: külügyi negyedóra. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszinyelven. 23.10: Weidinger Ede szalonzenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Kiss Lajos cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20.15: Hanglemezek. 21: Hírek magyar, szlovák és ruszinyelven. 21.25: A tabajdi ratyás költő, előadás. 21.55: Sárközi Gyula cigányzenekara. 22.50: Időjárásjelentés.

CSÜTÖRTÖK, JÚLIUS 25.

Bucuresti, Rádío România és Rádío Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.15: Motoi Petrica zenekara. Közben 14: Hírek. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Előadás. 20.15: Bach művek hanglemezeiről Közben, 20.40: Hírek. 22: Hírek, sport. 22.20: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Szudy Nándor zongorázik. 13.40: Hírek. 13.55: Tóth Gabriella énekel. 14.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Ilinczy László szalonzenekara. 17.15: Ruszin hallgatónak. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszinyelven. 18.15: Vidák József cigányzenekara. 19: Utazás az Oceánon háború idejében, felolvasás. 19.25: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.40 Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszinyelven. 23.10: Pertis Jenő cigányzenekara. 24: Német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelvű hírszolgálat. 24.25: Táncclemezek. 1.05: Hírek.

Sport — Foto — Otic

A legolcsóbb sportcikkek és azok javítása

A. M. Mülley-né!

TIMISOARA

I. Str. Solderer 11.

Fiókiizlet: IV. Bul. Berthelot 10.

Rádió

KEDD, JÚLIUS 23.

Bucuresti, Radio Romania és Rádío Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vízállásjelentés, közlemények, művészeti és kulturális hírek, előadások, sport. 13.15: Iovita Luta zenekara. 14.30: Suchiei Doina akkordeon számokat ad elő. 14: Hírek. 14.30: Alexandrescu Aurel énekel. 14.45: Cucu Nicolae xilofon számokat ad elő. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Előadás. 20.15: Nagy énekesek hanglemezeiről. 20.40: Hírek. 21: A rádió szimfonikus zenekara. 22: Hírek, sport. 22.20: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírszolgálat. 22.40: Nicoara Sasu énekel. 23: Operettrészletek hanglemezeiről.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Chappy tánczenekar. 15.30 Hírek. 17.15: Erdélyiek a magyar közelében, előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszinyelven. 18.15: Pertis Pali cigányzenekara. 18.55: Eszperantó nyelvű előadás Petőfiről. 19.15: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Hrötz Franci strammel zenekara. 20.45: Nyári alakok, előadás. 21.15: Dohnányi Ernő zongorázik. 21.45: Bátoran kell szeretni, rádió daljáték. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszinyelven. 24.20: Strauss Richard: Don Quijote szimfonikus költemény. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.25: Ruszin hallgatónak. 18.55: Táncclemezek. 19.45: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági féléórása. 20.15: Magyar nóták és csárdások hanglemezeiről. 21: Hírek magyar, szlovák és ruszinyelven. 21.25: A fogoly, felolvasás. 21.50: Honvédzenekar. 23: Időjárásjelentés.

TRÓNUSDONTÓ
BALETTCIPO

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Írta: KUN-BÁN ANDRIS

36 — Jó reggelt, mylady, — hangzott egyszerre felém.

Kiderült, hogy a négy tiszt, aki a szállodába kísért, türelmesen várakozott réam órákon keresztül.

Csak akkor láttam meg arcukat. Nagyon udvariasak, kedvesek és figyelmesek voltak. Velem jöttek a kikötőbe. A hajó már ott volt. Kértem őket, hogy ne jöjjenek velem a fedélzetre.

— Nem lesz semmi bántódásom, urak, — mondtam — hiszen látják, hogy a fátvót még a szállodában az arcomra húztam. Miként idefelé való utaztomban, most is mindenki hindu táncosnőnek fog nézni és nem fog senki zaklatni.

Némán fejet hajtottak, én pedig folytattam szavaimat:

Csak egyre kérem önöket, uraim
— Szolgálatukra állunk, mylady.
— Azt kérem, hogy a férjemet, James Oliver hadnagyot...

Nem folytathattam azonban, mert mind a négyen egyszerre belevágtak beszédembe:

— Természetes, hogy valamennyien párbajra hívjuk ki a hadnagyot és egymásután megvívunk vele.

— Ursaim, éppen ezt nem akarom. Arra kérem önöket, hogy ezt ne tegyék. Azt szeretném azonban, ha felkeresnék férjemet és közölnék vele azt a kívánságomat, hogy mindaddig ne térjen vissza Kalkuttai lakásunkba, amíg én onnan nem távozem. Elhatároztam ugyanis, hogy haladéktalanul visszamegyek Európába. A legelső hajóval indulok. James Oliver könnyen meg tudhatja, hogy mikor indul a hajó és akkor a lakás rendelkezésére áll. Csak a ruháimat, ékszereimet és néhány apróságomat viszem el. Teljesítik kérésemet az urak?

— Becsületszavunkra fogadjuk, — mondta egyikük a többi helyett és azok bólintottak.

— Köszönöm, uraim.

Akár erőszakkal is megakadályozzuk a férjét, mylady, hogy a legközelebbi európai hajó indulásáig Kalkuttába menjen.

Beszélgetésünk közben eljutottunk a hajóhídig. Ott elbúcsúztam a négy tisztól:

— Ursaim, engedjék meg, hogy most istenhözadót mondjak önöknek. Nem nyujtom azonban a kezemet, nehogy a sok bámész hindu, aki a hajóról ránk tátja a száját, megsejtse, hogy nem vagyok valódi indiai táncosnő. Itteni szokás szerint búcsúzokodok.

Ezzel keresztbefontam két karomat és a négy tiszt feié sorra földig hajoltam. Közben halkán elköszöntem:

— Good morning, misters!

Ezzel felrohantam a fedélzetre, amely már zsúfolt volt. Azonban találtam magamnak egy kis helyet még, ahol letelepedtem.

Nemsokára felszedték a hajóhidat, eloldották a hajó köteleit és felhangzott a kapitány harsány parancsa:

— Go an!

A hajó megindult.

A négy tiszt még mindig ott állott a parton.

Nemsokára teljesen eltűnt egyre kisebbedő alakjuk.

És eltűntek Benáresz magas pagodái és nagy épületei is.

Néhány óra múlva ismét Kalkuttában voltam. A kikötőből a lakásunkra siettem.

Most már nem altartam zvalog visszalopózni a házba. A kikötő közelében több hindu várakozott gyaloghíntőjáról. Egyszerűen belütem az egyikbe és intettem a hindunak, hogy induljon meg. A szerint, hogy jobbra, vagy balra kellett-e fordulnia, megértem a jobb, vagy a bal vállát. A kocsiha fogott ügyet hindu többször is kísérletet tett, hogy meg tudja tőlem utam végéjét, azonban nem értetem szavait és csak tovább sietésre ngórttam. Végre megérkezünk az uccáiba és amikor a házunk előtt haladtunk, hírtelen két kezemmel megérintetem a hindu kocsizhúzó mindkét vállát. Ebből megtudta, hogy meg kell állania.

Pénzdarabot kotorásztam elő vászonzaoskómból és odaadtam a hindunak, aki azt nagy hálaalkodások között fogadta. Tagléteiseiből és szavaiból azt vettem ki, hogy a kapott pénzt sokalja és vissza akar adni belőle, de nem hederítettem rá, a házba siettem.

Most már nem törődtem vele, hogy észrevétel nélkül lopozzam be a házba.

Amikor benyitottam a házba és az előcsarnokba léptem, szemben találtam magamat Abibullával és több más szolgálkával. Valami izgatott tárgyalásban voltak egymással.

Abibullah hírtelen előlem állott és hindu nyelven rámkilált. Ezuttal azonban megértettem, hogy mit akar, mert az ajtó felé mutatott és a káromat is megragadta, hogy nagyot ledíton rajtam.

A többiek is résztvettek a lármában és valamennyien azon voltak, hogy engem eltávolítsanak.

Nem utdák megérteni, hogy mit keres egy hindu táncosnő James Oliver hadnagy házában.

Erre hírtelen levettem fejemről a fátvót.

A meglepetés általános kiáltása fogadta ezt a mozdulatomat és szinte megkövülten néztek az arcomra.

Abibullah, aki a szolgaszemélyzet főnöke volt, erre hársányan rákiáltott a többiekre, akik gyors kullogással eltakarodtak.

— Ó, mylady, — tördélte Abibullah a kezét és a hangja siránkozó volt, — mi nem tudni, hogy lady hová lenni. Este téara nem itthon lenni és egész éjszaka nem megjönni. Mind egész városban mindnyájan keresni myladyt. En elmenni kaszárnyába, hogy megmondani szahibnak, lady nem házban lenni, de szahib sem lenni kaszárnyában. Az egész személyzet kétségbeesett lenni és nem aludni. Félni attól, hogy Siva ördögisten valami bajt csinálni myladynek. Most aztán hálát adni Visnu jóistennek, hogy szerencsésen hazahozni drága myladyt.

Nem hatott meg a szolgának ez az alázatossága és állagszokdása. Tudom, hogy ezek a hinduk álnokok és ravaszok, akik legjobban szeretnék minden angolt a pokol fenekére küldeni. Tudom azt is, hogy egyikük sem bánta volna, ha engem valami nagy szerencsétlenség ér és titokban örvendeztek volna, ha most halott volnék.

Azért egy kézelgyintéssel végét vetettem Abibullah szóardatának és rászóltam:

— Jól van, Abibullah, készíts gyorsan fürdőt.

Abibullah keresztbetette mellén a két karját, szertartásosan meghajolt és rebegte:

— Szolgálatára, mylady, azonnal készíteni fürdőt.

— Jól van, Abibullah, készíts gyorsan fürdőt.

Abibullah keresztbetette mellén a két karját, szertartásosan meghajolt és rebegte:

— Szolgálatára, mylady, azonnal készíteni fürdőt.

— Jól van, Abibullah, készíts gyorsan fürdőt.

Abibullah keresztbetette mellén a két karját, szertartásosan meghajolt és rebegte:

— Szolgálatára, mylady, azonnal készíteni fürdőt.

— Jól van, Abibullah, készíts gyorsan fürdőt.

Abibullah keresztbetette mellén a két karját, szertartásosan meghajolt és rebegte:

— Szolgálatára, mylady, azonnal készíteni fürdőt.

(Folytatás)

Szovjetországhoz csatlakozott a három balti állam

A legfelsőbb szovjettanács dönt a csatlakozás tárgyában

Moszkvából jelentik: A Tass távirati iroda közli: Rigából, Revalból és Kovnából még vasárnap délután megérkeztek a hivatalos értesítések, hogy

az eszt, a lett és litván köztársaságok a Szovjetköztársasághoz való csatlakozást határozták el.

A három köztársaság egyhangú elhatározása kedvező hatást váltott ki Moszkvában. A közlést tudomásul vették és intézkedést tettek a Szovjetunió legfőbb tanácsának összehívására. A szovjet alkotmány rendelkezései szerint csakis ez a legfelsőbb tanács mondhatja ki a csatlakozni óhajtó államoknak a szovjetállamok közösségébe való felvételét. Moszkvában az eszt, a lett és litván parlamentek kiküldötteinek a megérkezésére várnak, hogy azok a csatlakozásra

vonatkozó hivatalos határozatokat átadják és hogy közösen előkészítsék a három államnak a nagy Szovjetköztársaságba való beolvasztását.

A LITVÁN NEMZETGYŰLÉS DÖNTÉSE

Kaunasból jelentik, hogy vasárnap a litván nemzetgyűlés megszavazta a litván belügyminiszternek a szovjet alkotmány elfogadására tett javaslatát. Vasárnap délután 5 óra 30 perckor a litván nemzetgyűlés egyhangúlag elfogadta a szovjet alkotmányrendszert a maga számára.

A DIPLOMACIAI KAR ESZTORZSÁG TÖRTÉNÉLMELI ÜLÉSÉN

Tallinból jelentik: Plekts, Esztorzság államelnöke lemondott méltóságáról, miután a tegnapi nemzetgyűlés új korszakot nyit Esztorzság történetében. Az új eszt állami rend megterem-

téség a miniszterelnök gyakorolja az államelnöki jogokat.

Tallinból jelenti a DNB: Esztorzságnak a Szovjet köztársasághoz történt csatlakozását a vasárnapi parlamenti ülésen Jalak képviselő indítványára egyhangúlag elfogadták. A képviselőház ülésén a kormány tagjain kívül a diplomáciai kar számos tagja is megjelent, köztük Szovjetországnak, Németországnak, Olaszországnak, Franciaországnak és Angliának követe. Hosszabb vita során, amelyben az eszt külügyminiszter ismertette a helyzetet, elfogadták azt a javaslatot, hogy 9 személyből álló bizottságot válasszanak. A bizottság feladata, hogy Esztorzság jövőbeni rendjének ügyével foglalkozzék.

ÖSSZEÜL A LEGFELSŐBB SZOVJET TANÁCS

Moszkvából jelenti a Tass ügynökség: A legfőbb szovjet tanács a közeli napokban ülést tart és ez alkalommal a három balti államnak a Szovjet tanácsköztársasághoz történt csatlakozását tárgyalják meg.

(Rador)

Hirdessen a Déli Hírlapban

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLÁSKERESÉS rovatban eseményként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvevő: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 23-10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Kütt. — Nógrády trafik (Corso mozaik mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Wittek trafik Boulevardul. Regele Carol 54. — Galgócay trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

Megjelent Uz Bence 6-ik sz. füzeté:

Bence és a turisták

Nyirő József: Uz Bence

Megjelenik folytatásokban, minden szombatán egy-egy füzet

Egy füzet ára 4- lej

Kapható minden újságelárusító helyen és lapkihordónál

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle Milmotjekrém, Milmot-tejszappant és Milmopudert, h a r o m színben. Kapható kizárólag a

Városi
gyógyszertárban

a „Fekete Sas” az Arany Szarvas épületében I., Piata I. C. Bratianu.

Allást keres

Német, francia, angol nyelvtanárno elhelyezkedést keres úricsaládhoz, nagyobb gyermekekhez. Cím a kiadóban. 1161

Alkalmazás

Jól főző minden szakácsnő és perfekt szobalány hosszabb bizonyítványokkal azonnal felvétetik. Kovács dr. II., Str. 3. August 8. 1415

Fiatal minden jó bizonyítványokkal szakácsnő mellé, augusztus 1-re felvétetik. II., Str. Petre Tegle 1 földszint 3. 1417

Lakás

Különbejárati bútorozott szoba fürdőszoba használattal, magánházban. esetleg teljes elátással kiadó. IV., IV., Str. Mircea Voda 3. 1210

Négyszobás, modern balkonos déli fekvésű lakás 2500 leírát kiadó, a vágyóhíddal szemben. Érdeklődni, Iriena fűrdőtulajdonosnál. 1409

Kiadó kétszobás modern lakás I., Str. Marasesti 14. Háztulajdonosnál. Telefon: 29-03. 1172

Adás-vétel

Alkalmi vétel! Kompresszor nélküli 50 P-S. új lessú járatú Dieselmotor „Leobersdorfer” gyártmány. Ugyanott alig használt nagy morzsó „Cassli” Hofherr-Schranitz olcsón eladó. Érdeklődni „Ingrico” Timisoara IV., Str. Bratianu 37. 1159

Ris családi házat vennék 100.000 lei készpénz fizetés ellenében. Ronat kivételével II., Str. Moise Nicoara 8. Schneider. 1165

Garderobeszekrény megvételre kerestetik. Címeket a kiadóba kérem leadni. 1320

Különféle

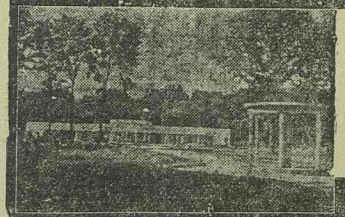
Mindenféle kézimunkát elsőrendű kidolgozással vállalkozok, esetleg cserében is. Kaliday Irma, Fratelia, III. ucca 93. 1410

Gyermekágy jókarban lévő megvételre kerestetik. Címeket 28-10 telefonszám alá kérlünk. 1416

Házhely a T. M. T. E. mellett eladó. Villamos megálló. Érdeklődni délelőtt Telefon: 10-68. 1174

Kukoricamorzsolót 4 lyukkal megvételre keresek, motormeghajtásra. Rohlik Timisoara, IV., Str. Pop de Basessti 12. 1176

BĂILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vészegegy és női bajokat.

Szezon: május 1-től október 15-ig